

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav informačních studií a knihovnictví

Bakalářská práce

Ivana Janoušková

Administrativní knihovny na ministerstvech České republiky
Administrative Libraries at Ministries of the Czech Republic

Praha 2013

Vedoucí práce PhDr. Marcela Buřilová

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 26. července 2013

.....

podpis studenta

Abstrakt

Práce mapuje existenci a činnost administrativních knihoven na ministerstev ČR. Po vymezení pojmu administrativní knihovna a přehledu legislativních a historických souvislostí jsou zveřejněny otázky, na které pracovníci knihoven měli odpovídat. Následuje popis jednotlivých knihoven a přehled zjištěných údajů. Mezi ně patří organizační zařazení v rámci ministerstva, kontaktní adresa, počet pracovníků, umístění knihovny, služby pro zaměstnance a veřejnost, velikost a obsah fondu a další úkoly, které plní knihovny v rámci ministerstva. Závěrečná kapitola obsahuje zhodnocení zjištěných skutečností o současném stavu administrativních knihoven na ministerstvech ČR a námět pro zefektivnění činnosti.

Klíčová slova: administrativní knihovna, odborná knihovna, veřejná správa, ministerstvo, služby, fondy

Abstract

The work describes existence and activities of administrative libraries at ministries of the CR. After definition of administrative library concept and overview of legislative and historic background, questions are released that should be answered by library workers. Afterwards, description of individual libraries and survey of established data follows. They include organizational position within the ministry, contact address, number of workers, location of the library, services for employees and the public, size and contents of collection, and other tasks fulfilled by the library within the ministry. The final chapter comprises an assessment of established facts about the current state of administrative libraries at the Czech ministries and suggestions to make the activity more effective.

Keywords: administrative library, special library, public administration, ministry, services, collections

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Vymezení cíle práce.....	5
1.2 Zhodnocení dosavadního zpracování tématu.....	5
1.3 Členění práce	5
1.4 Charakteristika použitých zdrojů.....	6
1.5 Poděkování.....	6
2. Definice pojmu administrativní knihovny	7
3. Historické a legislativní souvislosti.....	9
4. Metodika sběru informací.....	12
5. Ministerstva a jejich informační pracoviště.....	13
5.1 Ministerstvo financí	13
5.1.1 Odborná knihovna Ministerstva financí	14
5.2 Ministerstvo dopravy	16
5.2.1 Knihovna a archiv Ministerstva dopravy.....	16
5.2.2 Ústřední technická knihovna dopravy	17
5.3 Ministerstvo kultury.....	19
5.4 Ministerstvo obrany	19
5.4.1 Knihovna Vojenského historického ústavu	20
5.5 Ministerstvo práce a sociálních věcí.....	21
5.5.1 Knihovna Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí	22
5.6 Ministerstvo pro místní rozvoj.....	24
5.6.1 Odborná knihovna Ministerstva pro místní rozvoj	24
5.7 Ministerstvo průmyslu a obchodu.....	25
5.7.1 Technická knihovna Ministerstva průmyslu a obchodu	26
5.8 Ministerstvo spravedlnosti.....	27
5.8.1 Knihovna Ministerstva spravedlnosti ČR.....	27
5.9 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	29
5.9.1 Specializovaná pobočka Pedagogické knihovny J. A. Komenského.....	30
5.10 Ministerstvo vnitra.....	32
5.10.1 Knihovna odboru Archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra.....	32
5.10.2 Knihovna odboru Legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra.....	33

5.11 Ministerstvo zahraničních věcí	34
5.11.1 Ústřední vědecká knihovna Ministerstva zahraničních věcí.....	35
5.12 Ministerstvo zemědělství	37
5.12.1 Zemědělská a potravinářská knihovna.....	38
5.13 Ministerstvo zdravotnictví	41
5.13.1 Národní lékařská knihovna, oddělení Vědeckých informací při Ministerstvu zdravotnictví	41
5.14 Ministerstvo životního prostředí	43
5.14.1 Odborná knihovna a Referenční informační středisko Ministerstva životního prostředí	43
6. Závěr	46
6.1 Zhodnocení získaných informací	46
6.2 Náměty pro zefektivnění činnosti	47
7. Seznam zkratk	49
8. Použité zdroje	51
9. Příloha.....	55

1. Úvod

1.1 Vymezení cíle práce

Cílem této práce je zmapovat existenci administrativních knihoven popř. informačních pracovišť na jednotlivých ministerstvech České republiky (dále jen ČR) včetně rozsahu jimi poskytovaných služeb. Chtěla bych najít odpověď na otázku, zda na jednotlivých ministerstvech jsou administrativní knihovny nebo informační pracoviště a zda pracovníci ministerstev využívají při své práci odbornou podporu knihovny pro vypracování příslušných stanovisek, analýz, koncepcí či návrhů legislativních předpisů v rámci působnosti svého resortu a zda mají možnost, aby se obrátili na knihovnu či informační pracoviště přímo na svém ministerstvu.

Téma jsem si vybrala, protože pracuji v Odborné knihovně Ministerstva financí a tato tematika je mi profesně blízká. Zpracováním této práce rozšiřuji i svůj profesní přehled.

1.2 Zhodnocení dosavadního zpracování tématu

V rámci mně dostupných informací jsem zjistila, že zvolené téma mé bakalářské práce dosud nebylo systematicky zpracováno. Ojedinele lze dohledat článek v některém odborném knihovnickém či příbuzném periodiku. Pražská organizace Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) pořádá pravidelně exkurze do zajímavých pražských a občas i mimopražských knihoven a informuje o nich v elektronickém časopise Ikaros. V tomto časopise byl uveřejněn článek o návštěvě vědecké knihovny Ministerstva zahraničních věcí (Nováček, 2006) a odborné knihovny Ministerstva financí (Slezáková, 2012) a zprostředkovány tak informace o jejich činnosti.

1.3 Členění práce

Po úvodu následuje v dalších kapitolách vysvětlení pojmu administrativní knihovna, dále pak historické a legislativní souvislosti existence administrativních knihoven. Uvádím způsob zjišťování potřebných údajů. Následuje stěžejní část práce, tj. popis knihoven jednotlivých ministerstev nebo jejich informačních pracovišť. V závěru je provedeno vyhodnocení zjištěných informací. Zároveň předkládám několik námětů na zefektivnění práce analyzovaných knihoven.

1.4 Charakteristika použitých zdrojů

Informace o existenci a činnosti knihoven nebo informačních pracovišť na jednotlivých ministerstvech jsem čerpala z organizačních struktur jednotlivých ministerstev na jejich webových stránkách, z Adresáře knihoven a informačních institucí ČR a dalších nemnohých písemných zdrojů. Využila jsem též osobních kontaktů a většinu knihoven navštívila. Spolu s pracovníky oslovených knihoven jsem vyplnila připravený dotazník. K dispozici jsem měla také materiál Informační centrum vlády (Dombrovská et al., 2008) vypracovaný pro potřeby tohoto centra, dále jsem vyhledávala v online katalogu Knihovny knihovnické literatury, v oborové bráně Knihovnictví a informační vědy. Prohlédla jsem také databázi evidence a adresáře knihoven evidovaných Ministerstvem kultury. Konkrétní zdroje cituji v závěrečném přehledu literatury.

1.5 Poděkování

V první řadě bych ráda poděkovala pracovníkům všech oslovených knihoven na příslušných ministerstvech, kteří mi věnovali čas a měli zájem a snahu zodpovědět mé dotazy, dále kolegyním a kolegům z mého vlastního pracoviště za jejich rady, své vedoucí Mgr. A. Sahánkové za její podporu v práci a v neposlední řadě své vedoucí práce PhDr. M. Buřilové za odborné vedení práce.

2. Definice pojmu administrativní knihovny

Správné pojmenování pro knihovnu instituce nebo úřadu zní administrativní knihovna. Tento pojem však není v českém prostředí příliš ustálen. V naší praxi se používá spíše pojmenování odborná, technická či speciální knihovna. Pojem „administrativní“ je převzat z anglosaské literatury a z prostředí, ve kterém jsou tyto knihovny více etablovány a jejich činnost je dlouhodobě koordinována, viz např. doporučení mezinárodní organizace IFLA (Bolt, Burge, 2008).

V tuzemské odborné literatuře existuje několik definic administrativních knihoven, které se v dílčích detailech liší.

V knize Československé knihovnictví z roku 1925 jsou definovány administrativní knihovny jako knihovny, jejichž účelem je shromažďování a zpracovávání knižních materiálů, nutných k účelům úředním, jako např. k účelům prací parlamentních, ministerstev, nejvyšších soudů, obchodních komor, zemské politické správy atd. (Bradáč et al., 1925, s. 185).

Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) vykládá termín administrativní knihovna jako knihovnu jakéhokoliv úřadu. Normativní výklad ze stejné databáze zní: *knihovna, zřízená v rámci vládního orgánu a určená hlavně pro užívání jeho zaměstnanci.* (Sodomková, 2003-).

Další, podrobnější a vypovídající definice z výkladového slovníku Informačná výchova zní: *Typ špecializovanej neverejnej knižnice, ktorá získava, spracúva, uchováva a sprístupňuje dokumenty z oblasti práva, štátnej a verejnej správy a samosprávy. V zmysle zák. č. 53/1959 Sb., o Jednotnej sústave knižníc tvorili administratívne knižnice špecializovanú sieť. Ústrednou knižnicou tejto siete bola Ústredná ekonomická knižnica Vysokej školy ekonomickém v Bratislave. Zriadovateľmi administratívnych knižníc sú spravidla štátne úrady, zákonodarné zbory, plánovacie, kontrolné a štatistické orgány, orgány súdnictva, štátnej a verejnej správy a samosprávy. Administratívne knižnice poskytujú služby pracovníkom týchto inštitúcií. Profilácia ich fondov je zameraná predovšetkým na dokumenty legislatívneho, organizačno-správneho a štatistického charakteru. Najvýznamnejšou knižnicou tohoto typu je Parlamentná knižnica v Bratislave.. Podobné typy knižníc pracujú vo väčšine krajín sveta.* (Katuščák et al., 1998, s. 9)

Z výše uvedených definic lze vyvodit, že administrativními knihovnami se rozumí odborné knihovny, které zahrnují specializované knihovny vládních a parlamentních úřadů a stanovených úředních institucí, soudů a dalších institucí. Jejich společenské poslání a funkce vycházejí z charakteru a specifických úkolů jednotlivých institucí, u nichž jsou zřizovány.

Takovéto knihovny nebo informační pracoviště jsou většinou nesamostatné organizační jednotky organizací, u kterých byly zřízeny. Jejich činnost jim upravuje organizační řád, v němž jsou uvedeny základní právní a organizační poměry knihovny. Povinností knihovny je, aby účelně a v souladu s úkoly příslušné instituce shromažďovala, uchovávala a zpřístupňovala potřebnou odbornou literaturu a další zdroje oprávněným zájemcům především z řad zřizující instituce (Zahálková, Ježková, 1987).

Tato práce se zabývá pouze administrativními knihovnami na ministerstvech ČR. Pro zjednodušení v textu práce místo celého výrazu administrativní knihovna používám pouze výraz knihovna. Pravidla českého pravopisu připouštějí psaní velkých i malých písmen na začátku názvů organizačních složek. Rozhodující je pouze zvyklost u konkrétní složky. V práci používám velká či malá písmena podle toho, jak je používají jednotlivé organizace.

3. Historické a legislativní souvislosti

Po vzniku samostatné Československé republiky v r. 1918, byla zřizována celá řada administrativních knihoven na nově zřízených úřadech a ministerstvech nového samostatného státu. Sloužily pouze vnitřním potřebám svých úřadů. Jejich předchůdkyněmi byly knihovny ústředních úřadů zemských (Cejpek et al., 2002, s. 189).

V historii československého a následně českého knihovnictví byly vydány tři knihovnické zákony. Ten první byl zákon č. 430/1919 Sb., o veřejných knihovnách obecních. Administrativními knihovnami se vůbec nezabýval, jeho účelem byla podpora lidových knihoven a zpřístupnění kvalitní literatury široké veřejnosti.

Nejvýznamnější knihovnou a obecným vzorem pro ostatní administrativní knihovny byla v té době Knihovna Národního shromáždění (Parlamentní). Vznikla hned v roce 1918 a část jejího fondu tvořila knihovna Zemského správního výboru pro Čechy. Prvním ředitelem se stal Zdeněk Václav Tobolka (Frček, Koutník, 1940, s. 13), významná postava československého knihovnictví. Z. V. Tobolka se také výrazně zasadil o odborné vzdělávání knihovníků vědeckých a administrativních knihoven. Již v roce 1919 zorganizoval pro administrativní knihovníky knihovnický kurs (Cejpek et al., 2002, s.191). Vzhledem ke svému působení v Knihovně Národního shromáždění se Z. V. Tobolka soustavně věnoval právě těmto typům knihoven.

Administrativní knihovny sloužily vnitřním potřebám svých úřadů. Nakupovala se zejména literatura potřebná k úřední práci, především platné předpisy, právnická literatura a odborná literatura podle zaměření (gesce) úřadu. V příručce Knihovny administrativní z roku 1940 se uvádí, že knihovny byly úzce specializované, literatura se nakupovala podle potřeb a požadavků úředníků a fond se často aktualizoval vyřazováním zastaralé a duplicitní literatury. Dále se v příručce uvádí, že podle dostupných statistik bylo v roce 1932 v tehdejším Československu 163 administrativních knihoven (Frček, Koutník, 1940, s. 16). Lze konstatovat, že obdobný způsob činnosti administrativních knihoven, při pochopitelném technickém a technologickém pokroku v knihovnictví, se zachoval i do současnosti.

Podobné typy knihoven vznikaly také při institucích, které nebyly bezprostředně spjaty s úřady. Patřily mezi ně knihovny podniků a závodů, které dostaly označení knihovny technické. Tyto knihovny pracovaly podle potřeb svého podniku a ve svých fondech shromažďovaly periodika a knihy, případně se zaměřovaly na speciální informační prameny, jako např. patenty, normy a firemní literaturu. K jejich dalšímu rozšíření došlo po roce 1945 s poválečným rozvojem průmyslu a výzkumu. Vznikala řada nových technických

knihoven. Ty se v průběhu několika desetiletí vývoje československého knihovnictví staly základem pro vznik soustavy vědeckotechnických a ekonomických informací (VTEI).

Novou organizační strukturu knihoven přineslo schválení druhého knihovnického zákona č. 53/1959 Sb., o jednotné soustavě knihoven. Zákon stanovil jednotnou soustavu všech existujících knihoven. Byl určen pro všechny typy knihoven a definoval organizační a funkční členění jednotné soustavy knihoven do sítí knihoven spojením teritoriálního a oborového principu. Jednotnou soustavu knihoven tvořily knihovny organizačně samostatné i jako součásti jiných institucí (Zahálková, Ježková, 1987). Do této evidence nespádaly pouze příruční knihovny s fondem do 500 svazků, pokud nevyvíjely pravidelnou výpůjční činnost. Ostatní knihovny, které působily ve vymezených oblastech, byly sdružovány podle specializace, včetně administrativních knihoven a podobných pracovišť různých institucí. V čele jednotlivých sítí stály ústřední knihovny. Funkcí ústřední knihovny sítě administrativních knihoven a jejím metodickým vedením byla pověřena Státní knihovna ČSR – Ústřední ekonomická knihovna v Praze (pro Slovenskou republiku obdobná knihovna se sídlem v Bratislavě). Knihovna vydávala metodické pokyny především pro menší knihovny s neprofesionálními pracovníky.

V roce vydání druhého knihovnického zákona bylo schváleno usnesení vlády č. 606/1959 Sb., O organizaci a řízení technických a ekonomických informací. Toto vládní usnesení zavedlo termín střediska vědeckých, technických a ekonomických informací (dále jen VTEI), což byly dokumentační střediska, technické a ekonomické knihovny. Usnesení stanovilo i jejich organizační uspořádání v soustavu VTEI na základní informační střediska jako nejnižší typy informačních pracovišť v podnicích a závodech (ZIS), oborová informační střediska (OBIS), zpravidla zřizovaná při větších (oborových) podnicích a výzkumných ústavech, odvětvová střediska jako součást velkých výzkumných ústavů nebo samostatných institucí (ODIS). Rozvojem a metodickým řízením této třístupňové informační soustavy bylo pověřeno Ústředí vědeckých a technických informací (ÚVTEI). Jelikož vládní usnesení bylo ze stejné doby jako druhý knihovnický zákon, došlo zde k určité dvojkolejnosti řízení těchto institucí (Vítková, 1983).

Až do r. 1989 byla tato soustava páteří informační soustavy i pro některé administrativní knihovny. Po změně politického systému v r. 1989 a privatizaci podniků se třístupňová soustava VTEI rozpadla, zčásti zanikla nebo se transformovala do podnikových či administrativních knihoven úřadů.

Třetí knihovní zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, vymezil podmínky, za kterých lze

provozovat veřejné knihovnické a informační služby. Uložil tyto služby poskytovat bezplatně nebo jen za úhradu vynaložených nákladů. Současný knihovní zákon nenutí zřizovatele knihovny či informačního střediska se jím řídit a podléhat evidenci Ministerstva kultury (Koubová, 2011). Knihovny, které jsou zaevidovány jako veřejné, mohou získat určité výhody ke svému provozování (možnost žádat dotaci z peněžních prostředků státního rozpočtu, možnost využít při revizi knihovnických fondů výjimky ze zákona o účetnictví, Národní knihovna ČR za tyto knihovny sjednává smlouvy s ochrannými autorskými organizacemi a zastupuje knihovny při jednání s kolektivními správci autorských práv ve věci úhrady odměn za užití autorských děl dle zákona).

Třetí knihovní zákon nově definuje systém knihoven. Ten tvoří knihovny zřizované Ministerstvem kultury, krajské knihovny, základní a specializované knihovny. Poslední dva uvedené typy knihoven mohou být zřizovány i jinými subjekty. K těmto typům lze přiřadit i administrativní knihovny. Ve většině případů jde o základní knihovny se specializovaným knihovnickým fondem. Zákon vymezuje, jaké úkoly by tyto knihovny měly vykonávat. Například spolupracovat při zpracování národní bibliografie a souborného katalogu ČR, zpracovávat a zpřístupňovat tematické a oborové bibliografie a databáze, poskytovat meziknihovní výpůjční služby a spolupracovat s knihovnami v oblasti své specializace. Pokud však jsou knihovny pouze vnitřním útvarům organizace a slouží pouze jejím vnitřním potřebám, zákon se na ně nevztahuje a řídí se vnitřními předpisy zřizovatele.

4. Metodika sběru informací

Za účelem zjištění informací o existenci a činnosti administrativních knihoven nebo informačních pracovišť na jednotlivých ministerstvech jsem prostudovala jejich organizační struktury uvedené na webových stránkách jednotlivých ministerstev, další cenné informace byly získány z Adresáře knihoven a informačních institucí ČR a též z osobních kontaktů.

Na základě takto získaného přehledu jsem zformulovala dopis se žádostí o spolupráci, který jsem elektronicky zaslala přímo na konkrétní knihovnu, informační pracoviště nebo tiskové oddělení příslušného ministerstva. Kromě vyslovené žádosti byly v příloze dopisu připojeny i otázky, které mě zajímaly. A také žádost o návštěvu knihovny. Z větší míry se následně uskutečnilo přímé osobní setkání, při kterém jsem si poznamenala odpovědi. Tak tomu bylo v případě pracoviště na Ministerstvu spravedlnosti, Ministerstvu zdravotnictví, Ministerstvu práce a sociálních věcí, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvu zahraničních věcí, Ministerstvu financí a Ministerstvu zemědělství. V ostatních případech byly zaslány otázky zodpovězeny pouze písemnou formou nebo na základě telefonického rozhovoru.

K zjištění potřebných informací jsem zvolila metodu polostrukturovaného rozhovoru. *Je to částečně řízený rozhovor, kdy jsou předem připravené dané soubory otázek, které musí zaznít, avšak jejich pořadí se může měnit. Tazatel může znění otázek pozměnit na základě znalostí respondenta, může také pokládat doplňující otázky* (Surynek et al., 2001, s. 93).

V rámci osobního rozhovoru jsem položila v různém pořadí následující otázky: Je součástí vašeho ministerstva knihovna nebo informační pracoviště? Jak je toto pracoviště začleněno v rámci organizační struktury ministerstva? Je knihovna nebo informační pracoviště přístupná i veřejnosti? Má knihovna vlastní prezentaci (webové stránky na intranetu a internetu ministerstva)? Kolik má knihovna nebo informační pracoviště zaměstnanců? Kolik má registrovaných uživatelů? Jaké služby zaměstnancům knihovna poskytuje? Má knihovna automatizovaný knihovnický systém, můžete uvést jeho název? Vytváří pracoviště nějaké databáze? Jaká je obsahová struktura fondu a jeho velikost? Má knihovna předplacené elektronické zdroje, pokud ano, můžete uvést jaké? Má knihovna k dispozici samostatný rozpočet? Má knihovna v kompetenci zajišťování dalších činností pro ministerstvo, např. zajišťování denního tisku a periodik pro jednotlivé útvary ministerstva, zajišťování jazykových překladů pro pracovníky ministerstva, vydavatelskou činnost pro ministerstvo a s tím spojenou spolupráci s agenturami při přidělování ISBN, ISSN a jiné?

5. Ministerstva a jejich informační pracoviště

Ministerstva jsou ústřední správní úřady. Podle Ústavy ČR, článku 79 odstavce 1 ministerstva zřizuje a jejich působnost stanovuje pouze zákon. Konkrétně zákon č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tzv. kompetenční zákon, jenž stanoví zřízení ministerstev i jejich působnost. Činnost ministerstev řídí, kontroluje a sjednocuje vláda České republiky. V právních vztazích vystupují ministerstva podle § 3 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., jako organizační složky státu, které mohou zřídit svoje vlastní organizační složky nebo příspěvkové organizace, jiné právnické osoby a sdružení k plnění veřejného zájmu i svých zájmů.

Kompetenční zákon vymezuje zásady činnosti všech ústředních orgánů státní správy, jejich vzájemné vztahy včetně spolupráce a vztah vlády a ministerstev. Působnost jednotlivých ministerstev vymezuje kompetenční zákon rámcově, konkretizován a je v řadě dalších zákonů upravujících jejich jednotlivé složky.

V čele ministerstva stojí ministr, člen vlády. Ministr řídí ministerstvo, odpovídá za jeho činnost vládě. Pokud jde o vnitřní organizaci ministerstva, její provedení se ponechává v pravomoci ministra. Ministerstvo je ústředním správním úřadem s dílčí věcnou působností a územní celostátní působností. Při své činnosti se řídí ústavními zákony, zákony, podzákonnými právními předpisy a usneseními vlády. Zpracovává koncepce rozvoje svěřených odvětví. Připravuje návrhy zákonů a jiných právních předpisů v rámci své působnosti. V rámci svých pravomocí vydává vyhlášky, vnitřní předpisy nebo služební příkazy. Ministerstva plní stanovené úkoly na úseku státního rozpočtu, zabezpečují mezinárodní spolupráci v dané oblasti a plní úkoly, které vyplývají pro ČR z mezinárodních smluv a z členství v mezinárodních organizacích. Vzájemně si vyměňují informace a podklady (Mišūr, Svoboda, 2007, s. 31). V roce 2013 vykonává svou činnost 14 ministerstev.

5.1 Ministerstvo financí

Ministerstvo financí (dále jen MF) je ústředním orgánem státní správy pro státní rozpočet republiky, státní závěrečný účet republiky, státní pokladnu, finanční trh, regulaci vydávání elektronických peněz a ochranu zájmů spotřebitelů na finančním trhu, pro platební styk, daně, poplatky a clo, finanční hospodaření, finanční kontrolu, účetnictví, audit a daňové poradenství, věci devizové včetně pohledávek a závazků státu vůči zahraničí, ochranu zahraničních investic, pro tomboly, loterie a jiné podobné hry, hospodaření s majetkem státu, privatizaci majetku státu, pro věci pojišťoven, penzijních fondů, ceny a pro činnost zaměřenou proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. MF spolu s Českou národní bankou

připravuje a předkládá vládě návrhy zákonných úprav v oblasti měny a peněžního oběhu. Zajišťuje členství v mezinárodních finančních institucích a finančních orgánech Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), Evropské unie a dalších mezinárodních hospodářských seskupení, pokud toto členství nepřísluší výlučně České národní bance. MF koordinuje příjem zahraniční pomoci. Zjišťuje účetní záznamy pro potřeby státu včetně sestavování účetních výkazů za ČR podle zákona upravujícího účetnictví (Česko, zákon, 1969).

5.1.1 Odborná knihovna Ministerstva financí

Veřejně přístupná knihovna je součástí oddělení Finančních a ekonomických informací Personálního odboru.

Adresa: Letenská 15, 118 10 Praha 1

Adresa URL: : <http://www.mfer.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Sigla knihovny: ABE 134

Jedná se o základní knihovnu se specializovaným fondem na finanční problematiku. Má status veřejné knihovny dle zákona č. 257/2001 Sb. Plní funkci resortní knihovny. Knihovna získává, uchovává a zpřístupňuje odbornou literaturu ekonomického zaměření především z oblastí veřejných financí, daní a cel, práva, finančního trhu, účetnictví, práce a sociálních věcí, pojišťovnictví, jazykového a ostatního vzdělávání. Poskytuje služby zaměstnancům MF, pracovníkům resortu, externím uživatelům orgánů státní správy (bezplatně) i externím uživatelům mimo státní správu v rozsahu definovaném knihovním řádem (služby jsou zpoplatněné). Knihovna se dlouhodobě věnuje analytické dokumentaci článků z odborných periodik jak českých, tak zahraničních a buduje unikátní dokumentaci z ekonomického prostředí zaměřenou na působnost MF, jeho činnosti a úkoly. Ve svých fondech má téměř kompletní sbírku státních rozpočtů, státních závěrečných účtů a dalších legislativních tisků od doby vzniku Československé republiky. Své služby poskytuje každý pracovní den. Pro externí čtenáře je výpůjční doba 2x týdně.

Knihovna na ministerstvu sloužila zaměstnancům od jeho vzniku. V šedesátých letech minulého století byl nejstarší fond ministerské knihovny (odborná literatura z období první republiky a zahraniční publikace z 20. a 30. let dvacátého století) zcela nekompetentně vyřazen jako zastaralý. Ministerstvo tak přišlo o důležitou literaturu, kterou se současná

knihovna snaží doplňovat dodnes. Roku 1977 došlo k likvidaci této ministerské knihovny (v té době měla jednu pracovníci) a její fond převzala Knihovna Výzkumného ústavu finanční a úvěrové soustavy. Výzkumný ústav byl založen v roce 1956 a se svou odbornou knihovnou sídlil ve stejných prostorách jako MF, tedy v Letenské ulici v Praze 1. V roce 1984 byl Výzkumný ústav finanční a úvěrové soustavy zrušen a knihovna byla začleněna do struktury ministerstva (Česko, Ministerstvo financí, 2005-2013).

Knihovna se nachází v prvním patře budovy MF, v historických prostorách bývalého kláštera. Bohužel není bezbariérová. Prostory pro čtenáře tvoří čítárna (s časopisy) s výpůjčním pultem (vybudovaná z bývalé chodby) a studovna, která nabízí místa s počítači a příručkovou literaturu. Volný výběr není možný. Fond je stavěn tematicky a podle signatur. Sklady se nacházejí ve specifických prostorách bývalé oratoře kláštera. Další dva sklady jsou v budově úřadu.

Informace získané z položených otázek:

- V celém oddělení Finančních a ekonomických informací pracuje v současné době 11 zaměstnanců, z toho v knihovně 3 zaměstnanci a jeden na půl pracovního úvazku. Počet aktivních registrovaných čtenářů činí 392 (údaj k 31.12.2012). Knihovna má samostatný rozpočet. Ve svém fondu uchovává cca 35 000 knihovních jednotek. Odebírá 150 titulů českých časopisů a 55 titulů zahraničních časopisů.
- Obsahová struktura fondu: literatura ekonomického zaměření především z oblasti veřejných financí, daní a cel, práva, finančního trhu, účetnictví, statistiky, práce a sociálních věcí, pojišťovnictví, jazykového a ostatního vzdělávání, výpočetní techniky a dalších souvisejících oblastí.
- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční, referenční, rešeršní, pravidelné monitoringy odborného tisku (pro 91 uživatelů), studijně-rozborovou činnost, služby MVS, dokumentační (výběrová bibliografie článků pro potřeby MF a jeho resortu), školicí (práce s katalogem, hledání ve zdrojích nebo v legislativě, školení nových zaměstnanců o zdrojích), reprografické, propagační (měsíční vydávání Dokumentačního bulletinu), rozesílání informačních e-mailů.
- Knihovna provozuje automatizovaný knihovnický systém KP-Win SQL, v letošním roce začne pracovat v novém systému Verbis.
- Databáze, které vytváří: OPAC katalog, výběrová bibliografie článků, oborový třídník FinThes.

- Elektronické zdroje, které knihovna nabízí jsou European Tax Surveys , Faktiva, Daně Online, Obchodní věstník, Databanka judikatury, ASPI (zajišťuje a spravuje MF), ISAP (Informační systém pro implementaci práva EU) a ProQuest.
- Další činnosti, které knihovna zajišťuje pro ministerstvo: zadávání a evidence překladů materiálů pro úřad (na základě schváleného požadavku), spolupráce s agenturami pro přidělování ISBN a ISSN u publikací vydávaných MF a evidence těchto publikací.

5.2 Ministerstvo dopravy

Ministerstvo dopravy (dále jen MD) je ústředním orgánem státní správy ve věcech dopravy a odpovídá za tvorbu státní politiky v oblasti dopravy a v rozsahu své působnosti za její uskutečnění (Česko, zákon, 1969).

5.2.1 Knihovna a archiv Ministerstva dopravy

Na tomto ministerstvu je k dispozici knihovna jako součást centrálního archivu. Je neveřejná, poskytuje omezené služby pro plnění pracovních povinností pouze zaměstnancům. Organizačně je zařazená do odboru ICT a spisové služby, oddělení Spisové a archivní služby.

Adresa: nábr. Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

Knihovnu i archiv ministerstva má na starosti jedna pracovnice, archivářka. Kromě výpůjční služby pracovnice zajišťuje nákup a distribuci tištěných periodik pro celý úřad. Fond knihovny je doplňován především na základě požadavků zaměstnanců, které schvaluje nadřízený pracovník. Po zaevidování nových přírůstků do klasického tištěného přírůstkového seznamu se tyto půjčují zaměstnancům na dobu neurčitou a zůstávají tak mimo prostory knihovny. Při odchodu ze zaměstnání musí uživatel zapůjčené knihy vrátit (toto je ošetřeno v tzv. výstupním listě, do kterého pracovnice knihovny podepisuje, že nejsou žádné závazky vůči knihovně). Katalog a další pomocná evidence je vedena v programu Excel. Katalog je k dispozici pouze u pracovnice knihovny.

Prostory knihovny tvoří kancelář pracovnice a sousedící spisový archiv, kde se ukládají i vrácené publikace. Původní administrativní knihovna fungovala na MD dlouhodobě do roku 2002. Kontinuita byla narušena povodněmi v Praze. Vzhledem k umístění budovy

ministerstva v blízkosti Vltavy došlo k vytopení skladů a knihovna se už neobnovila do podoby, v jaké se nacházela. Došlo k její redukci a sloučení s archivem.

Informace získané z položených otázek:

- Neveřejná knihovna. Nemá svou prezentaci ani pro zaměstnance na intranetových stránkách ministerstva. V současné době eviduje cca 50 uživatelů, kterým poskytuje dlouhodobé výpůjčky. Na nákup literatury má pracovnice vyčleněný samostatný rozpočet.
- Obsahová struktura fondu: literatura legislativní, specializovaná na dopravní problematiku, veřejnou správu, odborné a jazykové slovníky a technické normy. Úzce specializované časopisy si objednávají přímo jednotlivé odbory (prostřednictvím knihovny) a 12 titulů periodik s obecnější tematikou zůstává k dispozici v prostorách knihovny (s možností pořízení fotokopie), tedy spíše kanceláře pracovnice. Knihovna nemá k dispozici žádné jiné databáze a elektronické zdroje.
- Knihovna poskytuje tyto služby: kromě výpůjční služby nabízí služby reprografické a MVS.
- Od roku 2013 je na stránkách MD přístupný elektronický archiv Věstníku dopravy a Převážního a tarifního věstníku, na jehož zveřejnění se podílela i pracovnice knihovny a archivu.

5.2.2 Ústřední technická knihovna dopravy

Adresa: Jana Želivského 2, 130 00 Praha 3

Adresa URL: <http://odis.cd.cz/knihovna>

Sigla: ABA 107

Zaměstnanci MD, kteří potřebují vysoce odborné informace ze svého oboru dopravní problematiky se mohou obrátit na specializovanou Ústřední technickou knihovnu dopravy. Jejím zřizovatelem jsou České dráhy, a.s. – Generální ředitelství. Zaměstnancům MD však knihovna neposkytuje žádné nadstandardní služby, ani si nevede jejich evidenci. Knihovna poskytuje veřejné knihovnické a informační služby dle zákona č. 257/2001 Sb. Bezplatně půjčuje pouze zaměstnancům Českých drah, a.s. Ostatním uživatelům nabízí služby podle platného ceníku. Absenčně půjčuje literaturu vydanou od roku 1950, starší díla a cenné

publikace jsou k dispozici pouze prezenčně. Knihovna buduje ojedinelý fond tuzemské a zahraniční literatury z oboru dopravy a souvisejících oborů.

Knihovna byla založena již roku 1919 a patřila Ministerstvu železnic ČSR. Vystřídala řadu názvů a několik institucí, pod něž patřila. Od padesátých let dvacátého století se nazývala Ústřední technická knihovna Ministerstva dopravy, později přešla pod Výzkumný ústav dopravní. Na začátku sedmdesátých let minulého století dostala název Ústřední technická knihovna Federálního ministerstva dopravy. Následující desetiletí fungovala pod Ústředím výpočetní techniky Praha. Od roku 1993 je součástí národní železniční společnosti České dráhy a.s. a její název je Ústřední technická knihovna dopravy. Knihovna sídlí v prostorách bývalého nákladového nádraží Žižkov v Praze 3.

Informace získané z položených otázek:

- Knihovnu mají na starost 2 pracovnice. Výpůjční doba je 2x týdně. Počet registrovaných uživatelů je cca 750.
- Velikost fondu a jeho obsahová struktura: cca 120 000 knihovních jednotek, 65 titulů českých periodik, 72 zahraničních periodik. Základem fondu jsou tuzemské a zahraniční monografie a periodika z oblasti dopravy a oborů souvisejících, skripta, české státní normy a technické normy železnic, resortní předpisy včetně historické sbírky, resortní výzkumné zprávy, mapy, jízdní řády, překlady legislativy EU vztahující se k dopravě apod.
- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční, referenční, rešeršní (průběžné i adresné), dokumentační, reprografické (fotokopie a skenování).
- V knihovně je automatizovaný knihovnický systém KP-WIN SQL. K dispozici je OPAC na internetových stránkách knihovny, čtenáři mají vzdálený přístup k přehledu svých výpůjček.
- Databáze, které vytváří: OPAC katalog, TRIS (Transport Information System) je databáze anotací vybraných článků o dopravě z odborných časopisů celosvětové produkce odebíraných Ústřední technickou knihovnou dopravy. Provoz je zajištěn ve spolupráci s ČD-Telematika a.s. a Ministerstvem dopravy.
- K dispozici je elektronická databáze České státní normy online.

5.3 Ministerstvo kultury

Ministerstvo kultury (dále jen MK) je ústředním orgánem státní správy pro umění, kulturně výchovnou činnost, kulturní památky, pro věci církví a náboženských společností, pro věci tisku, včetně vydávání neperiodického tisku a jiných informačních prostředků, pro rozhlasové a televizní vysílání, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, dále pro provádění autorského zákona a pro výrobu a obchod v oblasti kultury (Česko, zákon, 1969).

Podle sdělení vedoucí oddělení Literatury a knihoven na MK není na úřadě k dispozici specializovaná knihovna. V souvislosti s plněním povinnosti tiskového zákona (odevzdání jednoho povinného výtisku na MK) je na jednom z odborů ministerstva veden archiv periodického tisku. Na ministerstvu je pro zaměstnance k dispozici denní monitoring tisku z oblasti kultury a na základě schválených požadavků je možné zakoupit literaturu do příručních knihoven jednotlivých odborů.

MK má ve své působnosti státní příspěvkové organizace zřízené k plnění odborných úkolů a pracovníci se mohou obracet především na ně. Jedná se např. o Národní památkový ústav, Národní muzeum, Národní galerii, Národní knihovnu, Moravskou zemskou knihovnu v Brně, Institut umění – Divadelní ústav, Národní filmový archiv a Národní informační a poradenské středisko pro kulturu.

5.4 Ministerstvo obrany

Ministerstvo obrany (dále jen MO) je ústředním orgánem státní správy pro zabezpečování obrany ČR, řídí Armádu ČR a spravuje vojenské újezdy. Jako orgán pro zabezpečování obrany se podílí na zpracování návrhu vojenské obranné politiky státu, připravuje koncepci operační přípravy státního území, navrhuje potřebná opatření k zajištění obrany státu vládě ČR, Bezpečnostní radě ČR a prezidentu ČR. Kromě dalších povinností souvisejících s obranou státu povolává občany ČR k plnění branné povinnosti. V rámci evropských bezpečnostních struktur organizuje součinnost s armádami jiných států (Česko, zákon, 1969).

MO nemá přímo ve své budově k dispozici knihovnu či informační pracoviště. Zaměstnancům poskytuje knihovnické a informační služby Knihovna Vojenského historického ústavu Praha. Vojenský historický ústav (dále jen VHÚ) je muzejní, vědeckovýzkumné a knihovní zařízení MO.

5.4.1 Knihovna Vojenského historického ústavu

Adresa: U Památníku 2, 130 05 Praha 3 – Žižkov (historické fondy)

Rooseveltova 23, 116 05 Praha 6 – Bubeneč (soudobé vojenství)

Adresa URL: <http://www.vhu.cz/knihovna/>

Sigla: ABE 045, ABA 121

Knihovna Vojenského historického ústavu je veřejnou specializovanou knihovnou, která zabezpečuje základní veřejné knihovnické a informační služby dané knihovním zákonem č. 257/2001 Sb. Své služby poskytuje na dvou místech: historické fondy jsou umístěny v budově Vojenského historického ústavu v Praze na Žižkově a speciální fondy ze soudobého vojenství shromažďuje pobočka v Praze 6. V současné době však probíhá slučování těchto dvou pracovišť, některé fondy budou přemístěny do konzervačního depozitáře v Lešanech. Objekt Vojenského historického ústavu na Žižkově totiž bude procházet celkovou rekonstrukcí a knihovna bude podle sdělení vedoucího knihovny nadále působit už jen na pracovišti v Praze Bubenci.

Knihovna poskytuje výpůjční, referenční, rešeršní služby, službu MVS a digitalizaci na zakázku jak veřejnosti, tak i zaměstnancům VHÚ a resortu MO. V souvislosti s jejich pracovními požadavky umožňuje zaměstnancům VHÚ a resortu MO některé absenční výpůjčky u titulů, které jsou u ostatních kategorií čtenářů vázány na zvláštní povolení. Fond této specializované knihovny je zaměřen na vojenskou historii 20. století (tuzemskou i zahraniční) a soudobou vojenskou problematiku. Knihovna uchovává také staré tisky, rukopisy, periodika, topografické a vojenské mapy, videokazety a CD-ROMy.

Současná knihovna vznikla v roce 2008 sloučením knihovny Agentury vojenských informací a služeb (před listopadem 1989 Ústřední odborná knihovna MO) a Knihovny Vojenského historického ústavu Praha. Historie Knihovny Vojenského historického ústavu je delší, začíná už v prvním a druhém desetiletí 20. století, kdy vznikly tři podobně zaměřené instituce: Archiv národního osvobození, Památník odboje a Vojenský archiv Republiky československé. Ty byly v roce 1929 sloučeny do knihovny při Památníku osvobození na Vítkově. Po druhé světové válce se knihovna stala součástí vzniklého Vojenského historického ústavu. Po roce 1989 knihovna zpřístupnila i do té doby literaturu nedostupnou, především literaturu legionářskou a literaturu o prvním i druhém odboji a západním odboji. Vznikla tak ceněná sbírka s vysokou kulturní hodnotou (Knihovna VHÚ, 2012).

Informace získané z položených otázek:

- Knihovna má cca 1000 registrovaných uživatelů a pracuje v ní 7 zaměstnanců. Ve svém fondu knihovna uchovává téměř 200 000 knihovních jednotek. Fond periodik, které se věnují vojenské historii čítá přes 2000 titulů. Ve fondu periodik ze současného vojenství je zastoupeno přibližně 240 titulů tuzemských i zahraničních. Fond map obsahuje cca 14 000 knihovních jednotek. Fond mikrofiší a mikrofilmů 262 jednotek.
- Obsahová struktura fondu je zaměřena převážně na tuzemskou i zahraniční vojenskou historii 20. století a soudobou vojenskou problematiku. Výběrově jsou zastoupeny dokumenty z oblasti společenských a humanitních věd, encyklopedie, slovníky. Knihovna uchovává staré tisky, rukopisy, topografické a vojenské mapy, videokazety a CD-ROMy s vojenskou tematikou včetně výukových programů.
- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční služby prezenční a absenční, referenční, rešeršní, MVS, službu "Ptejte se knihovny", digitalizaci na zakázku v rámci projektu „eBooks on Demand“.
- Knihovna provozuje automatizovaný knihovnický systém KP-WIN.
- Databáze, které vytváří: OPAC, Digitální knihovna (momentálně není přístupná).
- Na svých internetových stránkách má knihovna umístěny odkazy na volně dostupné elektronické zdroje věnované vojenské problematice, které jsou uspořádány do oddílů: digitální knihovny, historické databáze a galerie, mapové sbírky a portály, volně dostupné elektronické časopisy z oblasti historie i současné vojenské problematiky, tematické webové stránky k vojenství.

5.5 Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) je ústředním orgánem státní správy pro pracovněprávní vztahy, bezpečnost práce, zaměstnanost a rekvalifikaci, kolektivní vyjednávání, mzdy a jiné odměny za práci, důchodové zabezpečení, nemocenské pojištění, nemocenské zabezpečení, sociální péči, péči o pracovní podmínky žen a mladistvých, právní ochranu mateřství, péči o rodinu a děti, péči o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, a pro další otázky mzdové a sociální politiky (Česko, zákon, 1969).

Na ministerstvu není zřízena knihovna nebo informační pracoviště. Zaměstnanci však využívají služeb knihovny Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí (dále jen VÚPSV), jehož zřizovatelem je MPSV.

5.5.1 Knihovna Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí

Adresa: Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2

Adresa URL: <http://www.vupsv.cz/index.php?p=library&site=default>

Sigla: ABC 115

Knihovna VÚPSV sídlí v budově Ministerstva zdravotnictví stejně jako celý výzkumný ústav. Je to dáno tím, že historicky v budově sídlilo Ministerstvo sociální péče a už v roce 1919 byl ministrem sociální péče založen Sociální ústav Československé republiky, předchůdce dnešního VÚPSV. Knihovna je součástí oddělení Knihovnicko-informačních služeb, které bezplatně poskytuje komplexní knihovnické a informační služby pracovníkům výzkumného ústavu i ministerstva. Své služby nabízí i široké odborné veřejnosti, ovšem za úplatu. Knihovna poskytuje veřejné knihovnické a informační služby dle zákona č. 257/2001 Sb. Tyto služby zahrnují především výpůjční služby, rešeršní a referenční služby a studijně rozborovou činnost. Kromě toho oddělení Knihovnicko-informačních služeb zabezpečuje řadu dalších činností v rámci VÚPSV.

Po řadu let plnilo toto oddělení funkci odvětvového informačního střediska (ODIS) pro oblast sociálních věcí s celostátní působností, bylo jediným informačním střediskem v rámci rezortu a své postavení si zachovává dodnes.

Oddělení má bohatou historii, Sociální ústav Československé republiky vznikl, jak již bylo uvedeno výše, už v roce 1919 a od začátku využívali jeho zaměstnanci knihovnu a čítárnu odborných knih a časopisů. I když došlo v průběhu času k přejmenování ústavu i ministerstva, knihovna přetrvala až do dnešních dnů. Je umístěna ve 2 místnostech podkroví budovy Ministerstva zdravotnictví. Uživatelům je k dispozici malá studovna s vyloženými periodiky, počítačem a příruční knihovnou, v druhé místnosti je pracovní stůl knihovnice s výpůjčním protokolem a jsou zde regály s nejnovější částí fondu. Ostatní fond je uložen ve skladě.

Informace získané z položených otázek:

- oddělení Knihovnicko-informačních služeb VÚPSV je členěno do úseků odborná knihovna a dokumentace, redakce časopisu FÓRUM sociální politiky a ediční úsek. V oddělení pracuje 6 zaměstnanců a o provoz knihovny se stará jedna pracovnice. Uživatelé knihovny jsou rozděleni do pěti kategorií (zaměstnanci VÚPSV, ministerstva, uživatelé ostatních institucí, studenti a veřejnost). Přímo na

internetových i intranetových stránkách MPSV odkaz na knihovnu není k dispozici. Počet ročně registrovaných uživatelů je cca 100, ročních přístupů na internetové stránky je přes 2 200. Ve svém fondu má knihovna na 30 000 svazků. Odebírá 71 titulů českých a zahraničních periodik. Knihovna nemá samostatný rozpočet.

- Obsahová struktura fondu: obsahuje jak české, tak zahraniční publikace a periodika z oblasti sociální politiky, sociální ochrany, trhu práce, výběrově ze statistiky, ekonomie, sociologie a dalších souvisejících oborů. U publikací vydaných VÚPSV je umožněn přístup k plnému textu v elektronické verzi.
- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční, referenční, bibliografické, rešeršní (rešerše průběžné i adresné), výběr z materiálů je k dispozici ve formátu PDF na internetových stránkách oddělení, studijně-rozborovou činnost, MVS, dokumentační, školicí (individuální na základě požadavku), reprografické (fotokopie, skenování), propagační - měsíčně je vydáván Dokumentační zpravodaj, který obsahuje přehled anotovaných nových přírůstků z českých i zahraničních periodik, speciálních dokumentů, nových knih a informačních materiálů.
- Knihovna provozuje automatizovaný knihovnický systém ProfLIB.
- Databáze, které vytváří: systematicky budovaný katalog OPAC od roku 1991, databázi publikační činnosti zaměstnanců VÚPSV, elektronický archiv „Zlatý fond sociální politiky“, což je od roku 2010 budovaná databáze, která obsahuje významná díla odrážející historický vývoj české, resp. československé sociální politiky. Do „Zlatého fondu“ jsou vybírána především významná díla z fondu knihovny VÚPSV vydaná od konce 19. století do 70. let 20. století.
- Další činnosti: zabezpečuje ediční činnost VÚPSV, spolupracuje s agenturami při přidělování ISBN a ISSN u publikací vydávaných VÚPSV, zajišťuje správu internetových a intranetových stránek VÚPSV a další úkoly v rámci podpory výzkumu. Zpracovává evidenci publikační činnosti zaměstnanců VÚPSV. Pracovníci se podílejí i na vydávání odborného recenzovaného časopisu FÓRUM sociální politiky.

5.6 Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen MMR) patří do systému ústředních orgánů státní správy ČR v oblastech, vymezených v zákoně o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR. Je ústředním orgánem státní správy ve věcech: regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu a pro věci nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování, stavebního řádu, vyvlastnění, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví. Kromě výkonu výše uvedených kompetencí MMR spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, plní roli Národního koordinačního orgánu, který stanovuje jednotný rámec pro řízení a provádění pomoci poskytované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v ČR. Dále zabezpečuje činnosti spojené s Kohezní politikou EU v ČR, zabezpečuje účast ČR v Územní agendě EU a poskytuje informační metodickou pomoc vyšším územním samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením a zajišťuje činnosti spojené s procesem zapojování územních samosprávných celků do evropských regionálních struktur (Česko, zákon, 1969).

5.6.1 Odborná knihovna Ministerstva pro místní rozvoj

Adresa: Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1

Sigla: ABE108

Odbornou knihovnu spravuje odbor Komunikace, který organizačně spadá pod přímé řízení ministra. Neveřejná knihovna slouží pouze zaměstnancům úřadu a na starost ji má jeden pracovník současně s další agendou.

Ministerstvo bylo zřízeno v roce 1996 a značná část knihovního fondu byla do knihovny převedena z předchozích organizací (ze socialistického období Česká plánovací komise, na začátku 90. let 20. století pak Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj a následně Ministerstvo hospodářství). V minulosti byla knihovna samostatným oddělením Informačních služeb. Zajišťovala akvizici, výpůjční agendu, monitoring médií, evidenci periodik a také dodávku tisku do jednotlivých útvarů ministerstva. Mezi lety 2000 až 2010 z původních čtyř pracovníků zůstali na její provoz po organizační změně pracovníci dva, kteří ovšem vykonávali i další úkoly (zajišťovali překlady a tlumočníky, zpracovávali podklady pro

propagaci úřadu a kontrolovali monitoring médií). Z každodenního provozu byla výpůjční doba zredukována na dvě odpoledne v týdnu. V roce 2010 byla zrušena i poslední dvě pracovní místa pro knihovníky a knihovna byla dočasně uzavřena (Červená, 2011). V současné době je fond knihovny uložen ve skladech. Funkci knihovníka částečně nahrazuje jeden pracovník odboru Komunikace. Zajišťuje akvizici podle potřeb jednotlivých zaměstnanců, následnou evidenci titulů a jejich dlouhodobé výpůjčky.

Informace získané z položených otázek:

- Neveřejná knihovna je součástí odboru Komunikace, na starost ji má 1 pracovnice Tiskového oddělení. Velikost fondu je cca 32 500 svazků. Počet uživatelů není k dispozici.
- Obsahová struktura fondu: literatura související s problematikou řešenou na MMR (bytová problematika, územní rozvoj, regionální politika, Evropská unie, cestovní ruch, pohřebnictví, personalistika, management, ekonomie, životní prostředí), právní a legislativní literatura, výpočetní technika, jazykové slovníky a učebnice, psychologie, turistické mapy a cestovní průvodce. Knihovna eviduje také materiály vydávané ministerstvem - tištěné i propagační DVD, příručky pro veřejnost (praktické informace týkající se např. dotací z Evropských fondů, předkládání projektů atd.).
- Knihovna poskytuje výpůjční a reprografické služby.
- Knihovna provozuje automatizovaný knihovnický systém KP-Win SQL.
- Databáze, které vytváří: OPAC katalog.

5.7 Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen MPO) je ústředním orgánem státní správy pro státní průmyslovou politiku, obchodní politiku, zahraničně ekonomickou politiku, tvorbu jednotné surovinové politiky, využívání nerostného bohatství, energetiku, teplárenství, plynárenství, těžbu, hutnictví, strojírenství, elektrotechniku a elektroniku, pro průmysl chemický a zpracování ropy, gumárenský a plastikářský, skla a keramiky, textilní a oděvní, kožedělný a polygrafický, vnitřní obchod a ochranu zájmů spotřebitelů, zahraniční obchod a podporu exportu, věci malých a středních podniků, pro věci živností, technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, průmyslový výzkum, rozvoj techniky a technologií, elektronické komunikace a poštovní služby (Česko, zákon, 1969).

5.7.1 Technická knihovna Ministerstva průmyslu a obchodu

Adresa: Na Františku 32, 110 15 Praha 1

Sigla: ABE126

Na tomto ministerstvu je k dispozici malá knihovna, která má v názvu označení technická. Poskytuje základní informační podporu pouze pracovníkům MPO. Je neveřejná. Literatura se nakupuje na základě požadavku schváleného nadřízeným pracovníkem příslušného odboru.

Informace získané z položených otázek:

- Technická knihovna je součástí odboru Hospodářské správy a její provoz zajišťuje 1 pracovníce. Na intranetu MPO je pro pracovníky k dispozici odkaz na knihovnu s nabídkou jejích služeb. Počet registrovaných uživatelů je cca 270. K dispozici je 75 titulů českých a 10 titulů zahraničních periodik a denní tisk. Knihovna disponuje samostatným rozpočtem.
- Obsahová struktura fondu: v knihovně je k dispozici literatura legislativní, ekonomická, odborná se zaměřením na energetiku, příručzková literatura, slovníky, technické normy.
- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční, referenční, dokumentační, MVS, reprografické (fotokopie, skenování), propagační – pravidelně vystavuje přehled nových přírůstků na intranetu MPO.
- Knihovna nemá automatizovaný knihovnický systém, k dispozici je lístkový katalog a elektronický katalog vytvořený na ČVUT v 90. letech 20. století.
- Knihovna kromě elektronického katalogu nevytváří jiné databáze a nenabízí elektronické zdroje. Při zajišťování technických norem spolupracuje knihovna s Informačním centrem technické normalizace Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, který je organizační složkou státu v resortu MPO.
- Tištěný denní tisk a periodika pracovníce knihovny zajišťuje i pro jednotlivé odbory MPO.

5.8 Ministerstvo spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti (dále jen MSp) je ústředním orgánem státní správy pro soudy a státní zastupitelství. MSp vystavuje právní posudky k úvěrovým a garančním dohodám, v nichž je smluvní stranou ČR. MSp je ústředním orgánem státní správy pro vězeňství; je mu podřízena Vězeňská služba ČR. MSp zajišťuje telekomunikační síť Vězeňské služby ČR. MSp je ústředním orgánem státní správy pro probaci a mediaci. MSp zastupuje ČR při vyřizování stížností na porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jejích Protokolů a Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a koordinuje provádění rozhodnutí příslušných mezinárodních orgánů (Česko, zákon, 1969).

5.8.1 Knihovna Ministerstva spravedlnosti ČR

Adresa: 28. pluku 1533/29b (justiční areál Na Míčankách), 100 83 Praha 10

Adresa URL: <http://www.ok.cz/iksp/knihovna.html>

Sigla: ABE 008

Knihovna MSp ČR je odbornou knihovnou se specializovaným fondem. Poskytuje veřejné knihovnické a informační služby odborné veřejnosti, ve smyslu zákona č. 257/2001 Sb., Především slouží zaměstnancům MSp a Institutu pro kriminologii a sociální prevenci, jehož je ministerstvo zřizovatelem. Knihovna vznikla sloučením původní knihovny Institutu pro kriminologii a sociální prevenci (dále IKSP) a knihovny MSp v roce 2008 a byla převedena do působnosti MSp. Je primárně určena vědeckým pracovníkům ministerstva a IKSP a v omezené míře též odborné veřejnosti. Současný stav je takový, že v knihovně existují dva samostatné fondy. Knihovna nyní sídlí v justičním areálu Na Míčankách v Praze 10. Z toho důvodu se výpůjční služba pro zaměstnance ministerstva zajišťuje 2x týdně osobní přítomností knihovnice v hlavní budově MSp ve Vyšehradské ulici nebo prostřednictvím kurýrů. Uživatelé vznášejí své požadavky na výpůjčky mailem nebo telefonicky. Výpůjčky jsou stvrzeny podpisem na knižních lístcích, výpůjční protokol je zatím v lístkové podobě. Elektronický výpůjční protokol bude spuštěn až po dobudování elektronického katalogu. Akvizice se provádí na základě výběru knihovnice a shromážděných požadavků zaměstnanců MSp a IKSP. Knihovna zajišťuje i objednávky českého i zahraničního denního tisku a odborných periodik pro fond knihovny i pro jednotlivé útvary MSp. Literatura zakoupená pro

pracovníky ministerstva většinou zůstává v jejich užívání jako dlouhodobá neomezená výpůjčka a do fondu knihovny se vrací i po delší době, pokud není žádána jiným zájemcem.

Jak bylo již uvedeno, knihovna sídlí v novém justičním areálu Na Míčankách v Praze 10, a to na adrese 28. pluku 1533/29b. Prostorově je umístěna ve dvou velkých místnostech. Další sklady jsou v areálu. V jedné místnosti je studovna, příruční knihovna, výpůjční protokol, katalogy a v druhé místnosti jsou pracovní místa knihovnic a současně regály s fondem. Volný výběr není možný. Fond je stavěn oborově a podle signatur.

Informace získané z položených otázek:

- Odborná knihovna organizačně spadá pod Tiskový odbor MSp, je jeho specializovaným pracovištěm. Poskytuje veřejné knihovnické a informační služby odborné veřejnosti, ve smyslu zákona č. 257/2001 Sb. Chod knihovny zajišťují 2 pracovníci. Jak již bylo uvedeno, knihovna má dva dosud oddělené fondy. Fond bývalé knihovny IKSP obsahuje cca 14 000 publikací a svázané ročníky cca 35 titulů českých a zahraničních odborných časopisů. Velikost fondu odborné knihovny MSp není přesně známa, protože nejsou k dispozici seznamy přírůstků u nejstarších publikací z období Rakouska-Uherska a První republiky, i když je knihovna vlastní. Přírůstkové seznamy jsou až od roku 1946. Není také znám způsob dřívějšího odpisování titulů. Tyto nedostatky by se měly vyřešit retrokonverzí do elektronického katalogu. Knihovna odebírá 65 titulů českých a zahraničních periodik. Interních čtenářů IKSP je evidováno 23 a interních čtenářů z MSp je v současné době 205. Externích čtenářů z řad zaměstnanců justičního areálu Na Míčankách a studentů policejních, právnických a sociálně-vědních fakult je v současnosti evidováno 61. Počet výpůjček není statisticky evidován, protože interní čtenáři, kterých je většina, mají vše dlouhodobě vypůjčeno. Knihovna nemá vlastní rozpočet.
- Obsahová struktura fondu: profilové obory právo a právní věda, kriminologie, sociální prevence, penologie, sociologie, psychologie, odborná literatura z jiných společenských věd, cizojazyčné slovníky, všeobecné a oborové encyklopedie.
- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční, referenční, rešeršní pro uživatele z řad IKSP a MSp, dokumentační, MVS, reprografické (fotokopie, skenování), propagační (uveřejňuje seznam přírůstků na webových stránkách MSp a IKSP). Uživatelé z řad pracovníků IKSP mají k dispozici na svých stránkách profil knihovny, kontaktní údaje a přehledy přírůstků od roku 2007. Na intranetových ani internetových stránkách MSp odkaz na knihovnu není k dispozici.

- Knihovna používá automatizovaný knihovnický systém KP-WIN SQL, na kterém je katalogizován fond získaný pro pracovníky MSp. Pro účely speciální databáze fondu IKSP je využíván elektronický knihovní systém Knihomol.
- Databáze, které vytváří: Speciální databáze IKSP – dokumentace českých a zahraničních knih, časopiseckých článků a informačních materiálů podle daných deskriptorů pro kriminologii, prevenci a trestní právo (uložena v systému Knihomol). OPAC katalog, kam se postupně provádí podle volných kapacit retrospektivní katalogizace fondu.
- Elektronické zdroje: Legislativní databáze ASPI (předplatné zajišťuje MSp pro celé ministerstvo) a Monitoring médií společnosti NEWTON Média (také zajišťuje MSp).
- Z dalších činností: V rámci resortu působí odborná knihovna jako metodické pracoviště pro ostatní knihovny. Spolupracuje se zahraniční knihovnickou organizací World Criminal Justice Library Network.

5.9 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) je ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední školy a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu. MŠMT koordinuje činnost ministerstev, jiných ústředních orgánů státní správy a profesních komor v oblasti systému uznávání odborné kvalifikace podle zvláštního zákona a v oblasti získávání kvalifikace v systému dalšího vzdělávání podle zvláštního právního předpisu. MŠMT je podřízena Česká školní inspekce (Česko, zákon, 1969).

Na tomto ministerstvu poskytuje své služby specializovaná pobočka Pedagogické knihovny J. A. Komenského a fond této pobočky je určen primárně pro potřeby zaměstnanců ministerstva.

5.9.1 Specializovaná pobočka Pedagogické knihovny J. A. Komenského

Adresa pobočky: Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Adresa URL Pedagogické knihovny J. A. Komenského: <http://npmk.cz/knihovna>

Sigla: ABE128

Pedagogická knihovna J. A. Komenského (dále jen Pedagogická knihovna) je specializovanou, veřejně přístupnou knihovnou, s gescí výchova, vzdělávání a školství. Plní funkci konzervační a informační a poskytuje veřejné knihovnické a informační služby v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb. Je ústřední knihovnou pro pedagogiku a školství ČR, poradenským centrem pro knihovny pedagogického zaměření, knihovny a informační centra na základních i středních školách. Od roku 2011 v souladu s opatřením MŠMT bylo rozhodnuto o začlenění této knihovny do Pedagogického muzea J. A. Komenského v Praze, které spadá pod přímo řízené organizace MŠMT. V roce 2012 oslavilo muzeum spolu s knihovnou už 120 let své existence.

Počátky Pedagogické knihovny sahají do března roku 1919, kdy byl z iniciativy univerzitních profesorů pedagogiky F. Drtiny a O. Káderny založen Československý pedagogický ústav J. A. Komenského, součástí kterého byla i ústavní knihovna. V roce 1922 byla otevřena veřejnosti jako samostatná studijní knihovna řízená ministerstvem. V roce 1951 byla knihovna přemístěna do Mikulandské ulice č. 5, kde sídlí dodnes (Košková, 2010).

Specializovaná pobočka na MŠMT slouží interní potřebě zaměstnanců úřadu. Speciálně pro zaměstnance je v pobočce realizována akvizice. Ta probíhá na základě požadavků zaměstnanců, které schvaluje nadřízený pověřený pracovník. Zaměstnanci MŠMT mohou využívat všechny služby Pedagogické knihovny, pokud jsou registrovanými čtenáři Pedagogické knihovny (kategorie čtenář PK – pracovník MŠMT). Registrace je pro ně bezplatná. Pobočka na MŠMT je pro zájemce otevřena 2x týdně. Výpůjčky z fondu této pobočky jsou měsíční a dlouhodobé bez časového omezení a jsou stvrzovány podpisem uživatele. Periodika v pobočce jsou nakupována centrálně pracovníci pobočky. Jsou určena jak do místní studovny pobočky Pedagogické knihovny, tak i pro jednotlivé útvary MŠMT. Pokud zaměstnanec potřebuje materiály z hlavního fondu Pedagogické knihovny, musí se řídit jejím knihovním řádem. Čtenář má přehled o svých výpůjčkách prostřednictvím online katalogu.

Specializovaná pobočka je umístěna v přízemí budovy MŠMT v Karmelitské ulici č. 7, Praha 1. Co se týká prostorového členění, ve vstupní velké místnosti je pracoviště knihovnice

s výpůjčním protokolem, zároveň studovna se stoly a počítači a příruční knihovna. Na tuto přístupnou místnost navazují tři sklady.

Informace získané z položených otázek:

- Ve specializované pobočce Pedagogické knihovny pracuje 1 knihovnice, která do ní dochází 2x týdně ze svého pracoviště v Mikulandské ulici. Tato specializovaná pobočka není přístupná veřejnosti (literaturu si lze vypůjčit přes Pedagogickou knihovnu). Pobočka má webový odkaz na intranetu MŠMT. V současné době má v kategorii čtenář Pedagogické knihovny – pracovník MŠMT registrováno cca 281 uživatelů. Pobočka má svůj vlastní rozpočet v rámci rozpočtu Pedagogické knihovny.
- Ve svém fondu má Pedagogická knihovna speciální sbírky učebnic pro základní a střední školy od 19. století, učební osnovy a plány, učební texty pro pedagogické fakulty, pedagogické časopisy od 30. let 19. stol., dětskou literaturu od konce 18. stol. (ve fondu Sukovy studijní knihovny literatury pro mládež), komeniologickou literaturu. Její fond tvoří cca 470 000 svazků knih, periodik, elektronických dokumentů a map.
- Fond pobočky Pedagogické knihovny obsahuje literaturu legislativní, statistiky, učebnice pro základní a střední školy, počítačovou literaturu, slovníky, výzkumné práce a publikace podřízených institucí (Národní institut pro další vzdělávání, Centrum zjišťování výsledků vzdělávání aj.). Velikost fondu pobočky není k dispozici. Pobočka odebírá 41 titulů periodik.
- Pedagogická knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční, referenční, rešeršní (průběžné a adresné), MVS, reprografické (fotokopie, skenování), propagační (adresné zasílání e-mailů), Pedagogická knihovna poskytuje na webových stránkách výběr novinek, službu Ptejte se knihovny, novou službu e-PK (elektronická Pedagogická knihovna), zaměřenou především na periodika a vysoce aktuální literaturu. Prostřednictvím OPAC katalogu si uživatelé mohou ověřovat své výpůjčky a provádět rezervace. Všechny tyto služby mohou využívat i pracovníci MŠMT.
- Knihovna provozuje automatizovaný knihovnický systém KP-WIN SQL.
- Databáze, které knihovna vytváří: OPAC katalog knižního fondu a periodik, online katalog Sukovy studijní knihovny literatury pro mládež, Pedagogická bibliografická databáze (anotované bibliografické záznamy včetně záznamů

komeniologické literatury), speciální katalogy učebnic, skript, osnov a učebních plánů. V online katalogu Pedagogické knihovny jsou materiály z pobočky na MŠMT označeny lokací „Knihy MŠMT“.

- Na MŠMT je k dispozici monitoring tisku, který ovšem zajišťuje ministerstvo. Z důvodů finančních úspor knihovna v současnosti nemá předplaceny zahraniční elektronické zdroje.

5.10 Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra (dále jen MV) je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro: veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti ve vymezeném rozsahu, včetně dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu, jména a příjmení, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu, evidenci obyvatel a rodná čísla, sdružovací a shromažďovací právo a povolování organizací s mezinárodním prvkem, veřejné sbírky, archivnictví, zbraně a střelivo, požární ochranu, cestovní doklady, povolování pobytu cizinců a postavení uprchlíků, územní členění státu, státní hranice, jejich vyměňování, udržování a vedení dokumentárního díla, státní symboly, státní, hospodářské a služební tajemství (Česko, zákon, 1969).

Zaměstnanci MV nemají k dispozici jedno centrální informační pracoviště. Podle Adresáře knihoven a informačních institucí ČR jsou k dispozici 2 pracoviště, která jsou součástí konkrétních úseků ministerstva a jsou k dispozici zaměstnancům daných úseků (odborů).

5.10.1 Knihovna odboru Archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra

Adresa: Milady Horákové 133, 166 21 Praha 6

Sigla: ABE013

Odbor Archivní správy a spisové služby MV řídí činnost archivní sítě České republiky. Vykonává řídicí a metodickou činnost zejména vůči Národnímu archivu, sedmi státním oblastním archivům a dalším pěti archivům měst, specializovaným archivům. Odbor Archivní správy a spisové služby vydává publikace s archivní tematikou a dvě vědecká periodika (Česko, Ministerstvo vnitra, 2010b). Knihovna tohoto odboru je neveřejná. K dispozici je jen pracovníkům MV a zaměstnancům archivu. V současné době nemá

žádného profesionálního pracovníka, provoz částečně zajišťuje 1 „správce“, který vykonává i jiné pracovní úkoly.

Knihovna byla založena po vzniku archivní správy v první polovině padesátých let 20. století. Podle pamětníků byla také dvakrát zrušena a knihovní fond byl vždy převeden do Knihovny Národního archivu. Od konce šedesátých let existuje knihovna na MV trvale. Správu knihovny vykonávali různí pracovníci, kteří byli zároveň pověřeni jinou činností a většinou neměli odborné knihovnické vzdělání.

Informace získané z položených otázek:

- Počet registrovaných uživatelů je aktuálně 42. Knihovna nemá na internetu či intranetu žádné stránky s informací o nabídce služeb.
- Obsahová struktura fondu: literatura z oblasti archivnictví, spisové služby, pomocné vědy historické, dějin správy, historie, jazykové slovníky, mapy a turistické průvodce.
- Knihovna poskytuje služby výpůjční a MVS.
- Knihovna provozuje automatizovaný knihovnický systém Clavius (nově) a Knihopis. V těchto databázích je celkem 12 053 záznamů, z toho 350 periodik.

Odborní pracovníci MV se mohou se svými dotazy obrátit i na Knihovnu Národního archivu, které poskytuje veřejné knihovnické a informační služby dle zákona č. 257/2001 Sb. Je to odborná archivní knihovna s rozsáhlým polytematickým fondem. Knihovna neposkytuje žádné nadstandardní služby pro pracovníky MV.

5.10.2 Knihovna odboru Legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra

Adresa: nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

Sigla: ABA101

Knihovna je součástí odboru Legislativy a koordinace předpisů. Tento odbor garantuje a zpracovává návrhy plánů legislativních úkolů MV, plní odborně konzultační funkci při tvorbě návrhů programů a koncepcí dlouhodobého vývoje právního řádu, právních předpisů a interních aktů řízení schvalovaných ministrem vnitra včetně návrhů na jejich novelizaci (Česko, Ministerstvo vnitra, 2010a). Knihovna často měnila provozovatele. Původně

knihovna patřila Národnímu informačnímu středisku ČR (NIS), pak Ministerstvu informatiky ČR a po jeho zrušení byla převedena i s jednou pracovnící pod MV.

Informace získané z položených otázek:

- Knihovna je neveřejná, využívána je pracovníky odboru Legislativy a koordinace předpisů MV. Pracuje v ní jedna pracovnice a to na půl pracovního úvazku. Knihovna nemá samostatný rozpočet. Vzhledem k omezeným finančním prostředkům doplňuje svůj fond na základě požadavků uživatelů, které schvaluje odpovědný nadřízený pracovník úřadu, takže neprovádí pravidelnou akvizici. Ve fondu je cca 4 000 svazků, 8 titulů periodik z oblasti informačních technologií. Zaměstnanci si mohou na intranetových stránkách MV vyhledat v OPAC katalogu, sledovat své čtenářské konto a rezervovat si literaturu. Počet registrovaných uživatelů je 290.
- Obsahová struktura fondu: odborná literatura především z oblasti informačních technologií (fond bývalého Ministerstva informatiky), normy, legislativa, slovníky, mapy, atlasy.
- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční, referenční, rešeršní, dokumentační, MVS, reprografické.
- Knihovna má k dispozici automatizovaný knihovnický systém Clavius.
- Knihovna vytváří OPAC katalog.

5.11 Ministerstvo zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí (dále jen MZV) je ústředním orgánem státní správy pro oblast zahraniční politiky, v jejímž rámci vytváří koncepci a koordinuje zahraniční rozvojovou pomoc a koordinuje vnější ekonomické vztahy. MZV zabezpečuje vztahy České republiky k ostatním státům, mezinárodním organizacím a integračním seskupením, koordinuje aktivity vyplývající z dvoustranné a mnohostranné spolupráce (Česko, zákon, 1969).

5.11.1 Ústřední vědecká knihovna Ministerstva zahraničních věcí

Adresa: Loretánské náměstí 5, 118 00 Praha 1-Hradčany

Adresa URL:

http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/vedecka_knihovna/vedecka_knihovna_mzv.html

Sigla: ABE014

Ústřední vědecká knihovna MZV je přední knihovnou zaměřenou na zahraničně politickou literaturu. Je součástí odboru Administrativy a zpracování informací MZV. Knihovna sídlí v přízemí Ministerstva zahraničních věcí v Černínském paláci na Hradčanech. Činnost Knihovny se řídí Statutem úředních knihoven MZV. Neposkytuje veřejné knihovnické a informační služby, ale v případě zájmu poskytuje prezenční výpůjčky i externím uživatelům (zaměstnanci státní správy, vědeckí pracovníci, pedagogové a studenti), pokud je jejich písemný požadavek potvrzen jejich zaměstnavatelem či školou. Kromě své základní činnosti knihovna metodicky řídí činnost knihoven zastupitelských úřadů, dovybavuje je novými publikacemi (malé příruční knihovničky) a zajišťuje nákup elektronických verzí českých časopisů. K dalším pracovním povinnostem patří objednání a denní distribuce tisku pro jednotlivé útvary MZV. Výpůjční doba je třikrát týdně. Knihovna je bezbariérová.

Je to jedna z mála ministerských knihoven, jejíž fond zůstal zachován od doby jejího vzniku, a to od roku 1920. Nejprve sídlila v Toskánském paláci na Hradčanském náměstí, po rekonstrukci Černínského paláce v druhé polovině třicátých let 20. století byla přestěhována do současných prostor. Depozitáře knihovny byly vyprojektovány a vybaveny se značnou velkorysostí tak, aby byl jejich prostor maximálně využit a slouží knihovně od jejich výstavby až doposud (rezerva je podle vedoucí knihovny ale už jen na několik málo let).

Od začátku své činnosti byla knihovna zásobena kvalitní literaturou a některé kolekce byly výjimečné (např. exilové ruské publikace, publikace vydané v 18. a 19. století, nejstarší publikace je z roku 1634). Do vypuknutí druhé světové války knihovna vlastnila nejvýznamnější české i zahraniční tituly z oblasti zahraniční politiky, diplomacie, mezinárodních vztahů a práva. Během druhé světové války byl fond deponován do kláštera Zlatá Koruna a některé knihy se dostaly do Německa. Po skončení války se fond do knihovny v Černínském paláci z velké části navrátil.

I v dobách socialistického zřízení pokračovalo kvalitní profilování fondu. Knihovna měla možnost nakupovat i západní literaturu, především prostřednictvím zastupitelských úřadů. Získala tak jedinečnou kolekci publikací z oblasti diplomacie, mezinárodního práva a politiky. K určitému vyřazování musela přistoupit až začátkem 70. let v období tzv. normalizace. Po roce 1989 řešilo Ministerstvo požadavek Slovenska na rozdělení knihovního fondu na dvě části v rámci dělení majetku v souvislosti s rozpadem federace. Po složitých jednáních se podařilo zachovat kompletní fond této knihovny v Praze a slovenská strana obdržela finanční kompenzaci (Ježková, 2010).

Jak již bylo uvedeno, knihovna je umístěna v přízemí Černínského paláce na Loretánském náměstí, a to ve dvou velkých místnostech (sálech). V první je výpůjční protokol a lístkové katalogy, v druhé je studovna a příruční fond. Knihovníci v nich mají i svá pracovní místa, která jsou částečně oddělená zvýšenou podlahou. Nábytek je původní a krásně ladí s prostorem paláce - tmavé prosklené skříně a police, pohodlná křesílka a studijní místa s počítači. Ke knihovně patří sousedící místnost skladu, který je horizontálně rozdělen vestavěným patrem a opatřen kovovými policemi.

Informace získané z položených otázek:

- Ve vědecké knihovně MZV pracují v současné době 2 pracovnice. Počet aktivních registrovaných čtenářů je cca 200. Knihovna má vlastní rozpočet. Velikost knižního fondu ke konci roku 2012 byla 124 865 svazků. Knihovna odebírá 19 titulů českých a 16 titulů zahraničních periodik. Dále knihovna zajišťuje odběr periodik pro jednotlivé útvary MZV.
- Obsahová struktura fondu: zahraničně politická literatura, diplomacie, mezinárodní právo a mezinárodní vztahy, slovníky.
- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční (především prezenční), referenční, rešeršní, MVS, individuální školicí (práce s katalogem), reprografické (fotokopie) a propagační (čtvrtletní vydávání přehledu nových přírůstků).
- Knihovna provozuje automatizovaný knihovnický systém Clavius. OPAC katalog obsahuje fond od roku 1998, starší katalog je pouze v lístkové podobě. Katalog je přístupný na internetu, umožňuje tak vyhledávat v něm jak zaměstnancům v budovách MZV, tak pracovníkům zastupitelských úřadů působících v zahraničí (nemají z bezpečnostních důvodů přístup na intranet) a dalším externím uživatelům.
- Elektronické zdroje dostupné v knihovně: elektronické verze časopisů.

Zaměstnanci mají k dispozici legislativní databázi ASPI a monitoring tisku. Tyto služby zajišťuje jiný odbor MZV.

- K dalším činnostem, které knihovna zajišťuje patří metodické řízení činnosti administrativních knihoven zastupitelských úřadů a doplňování jejich fondů novými přírůstky (jedná se o malé příruční knihovny), nákup elektronických verzí českých časopisů a nákup a denní distribuce tisku pro jednotlivé útvary MZV.

5.12 Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství (dále jen Mze) je podle kompetenčního zákona ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, s výjimkou ochrany zemědělského půdního fondu, pro vodní hospodářství, kromě ochrany přirozené akumulace vod, ochrany vodních zdrojů a ochrany jakosti vod, a pro potravinářský průmysl. Je rovněž ústředním orgánem státní správy lesů, myslivosti a rybářství, mimo území národních parků. Ministerstvo je také ústředním orgánem státní správy ve věcech komoditních burz, které organizují obchody se zbožím pocházejícím ze zemědělské a lesnické výroby, včetně výrobků vzniklých jeho zpracováním. Dále je ústředním orgánem státní správy ve věcech veterinární péče, rostlinolékařské péče, péče o potraviny, péče o ochranu zvířat proti týrání a pro ochranu práv k novým odrudám rostlin a plemenům zvířat (Česko, zákon, 1969).

Knihovna na ministerstvu byla součástí úřadu již od jeho vzniku. Své služby poskytovala až do doby nedávné – do konce roku 2010, a to pod názvem Odborná zemědělská knihovna Mze. Od ledna 2011 byly fondy této knihovny převedeny do Zemědělské a potravinářské knihovny Ústavu zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI). Knihovnicko-informační služby pro zaměstnance MZe poskytuje tedy nadále Zemědělská a potravinářská knihovna (ZPK).

5.12.1 Zemědělská a potravinářská knihovna

Adresa: Slezská 7, 120 56 Praha 2

Adresa URL: <http://www.nzpk.cz/>

Sigla: ABA009

Zemědělská a potravinářská knihovna je knihovnou s celostátní působností se specializovaným fondem z oblasti zemědělství, potravinářství a souvisejících oborů. Provozovatelem Zemědělské a potravinářské knihovny je v souladu se zřizovací listinou vydanou Mze ČR v roce 2008 Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI).

Hlavním posláním knihovny je získávání, zpracování, uchování a zpřístupňování informací z odvětví zemědělství, zemědělské ekonomiky, lesnictví, potravinářství a ze souvisejících oborů, podílení se na informovanosti české zemědělské a potravinářské veřejnosti a rozvíjení účinné národní a mezinárodní spolupráce na úseku knihovnické a informační činnosti. Knihovna má širokou nabídku odborných informačních zdrojů – tištěných i elektronických. Spolupracuje na vydávání 11 titulů lektorovaných vědeckých časopisů České akademie zemědělských věd. Knihovna přispívá do Mezinárodní potravinářské bibliografické databáze FSTA (Food Science and Technology Abstracts), plní úkoly národního centra pro tvorbu databáze AGRIS FAO, spolupracuje na aktualizaci české verze vícejazyčného tezauru AGROVOC aj. Zemědělská a potravinářská knihovna je depozitní knihovnou Organizace pro výživu a zemědělství OSN (Food and Agriculture Organization, FAO) a členem Mezinárodní sítě zemědělských knihoven (Agricultural Libraries Network, AGLINET). Od začátku roku 2011 plní funkci odborného knihovnicko-informačního centra pro pracovníky MZe.

Historie této knihovny začíná v roce 1926 založením Ústřední slovanské zemědělské knihovny a čítárny Československé akademie zemědělské. Jak popisuje M. Kvítek (2006), již v té době měla k dispozici obsáhlé knihovní a časopisecké sbírky, které pocházely od hospodářských a lesnických spolků, společností a zemědělských škol. Ve svých fondech dodnes knihovna uchovává historické publikace, nejstarších pět děl pochází z 16. století. Do fondu knihovny byly v průběhu její existence včleněny fondy zaniklých institucí. Mezi nejvýznamnější z převzatých knihoven patří fondy knihovny České zemědělské rady, Zahradnické knihovny, knihovny Výzkumného ústavu zemědělského v Praze-Dejvicích, Ústřední knihovny Jednotného svazu českých zemědělců a Ústřední potravinářské knihovny. Posledně jmenovaná byla budovaná od padesátých let 20. století a až v roce 2000 byla

včleněna do fondu Ústřední zemědělské a lesnické knihovny. O osm let později, v červenci 2008 vzniká Ústav zemědělské ekonomiky a informací a knihovna se stává jedním z jeho odborů. Dostává nový název Knihovna Ústavu zemědělských a potravinářských informací. U veřejnosti je známější pod svým neoficiálním názvem Zemědělská a potravinářská knihovna.

Od samého počátku knihovna sídlí v prostorách bývalého Domu zemědělské osvěty ve Slezské ulici 100/7 v Praze 2 na Vinohradech. Tento spolkový dům, slavnostně otevřený v roce 1926, poskytoval zázemí pro vzdělávání, šíření osvěty a pro specializovaný zemědělský knihovní fond. Dům vyprojektoval a postavil známý architekt a stavitel Josef Gočár (Kvítek, 2006).

Knihovna má své veřejné prostory ve zvýšeném přízemí. Zde je umístěna studovna s výpůjčním fondem. U vchodu jsou k dispozici skříňky na odložení svrchních oděvů a větších zavazadel. Velká místnost nabízí studijní místa s počítači, regály s periodiky a příručkovou literaturou k prezenčnímu studiu. Na prostor pro veřejnost navazuje kancelář pro zaměstnance ve službách. Ostatní pracovníci mají kanceláře v prvním patře budovy. Součástí tak velké knihovny jsou samozřejmě i sklady včetně depozitního skladu v Kojeticích ve Středočeském kraji. Pravidelně se ve studovně pořádají také zajímavé výstavy a přednášky. Její bezbariérovost umožňuje instalovanou zvedací plošinu.

Informace získané z položených otázek:

- Zemědělská a potravinářská knihovna je veřejně přístupnou knihovnou podle zákona č. 257/2001 Sb. V rámci ÚZEI je organizačně zařazená do odboru Ekonomiky a ZPK. Celkový počet zaměstnanců je 29. Počet registrovaných uživatelů za rok 2012 je 2653, z toho cca 200 uživatelů jsou pracovníci Mze. Těm jsou služby poskytovány bezplatně. Knihovna nemá samostatný rozpočet. Ve svém fondu uchovává přibližně 1 200 000 knihovních jednotek, v tomto roce odebírá 704 titulů periodik. Knihovna má svou internetovou stránku, odkaz na ní je jak na internetu Mze, tak také na intranetu Mze. Pro uživatele z řad zaměstnanců ministerstva organizuje knihovna 2x týdně dovoz objednané a vrácené literatury z budovy Mze. Výpůjční doba je každý všední den.
- Obsahová struktura fondu: zemědělská ekonomika a politika, nauka o rostlinách a rostlinné výrobě, ochrana rostlin, nauka o zvířatech a živočišná výroba, veterinářství, technologie, manipulace, doprava, skladování a ochrana zemědělských výrobků, lesnictví, rybářství a akvakultura, zemědělská technika, zemědělské inženýrství, stavby, obnovitelné energetické zdroje,

přírodní zdroje a životní prostředí, ekologie, potravinářství a výživa lidu, přírodní vědy (mikrobiologie, biotechnologie, zoologie, chemie, geologie, biologie, botanika, genetika), rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční, referenční, rešeršní (průběžné, jednorázové, adresné), dokumentační, studijně-rozborovou činnost, MVS, školicí (individuální – např. práce s katalogem, vyhledávání ve zdrojích, legislativě atd.), reprografické (fotokopie, skenování), elektronické dodávání dokumentů, propagační (vydávání zpravodaje s novými přírůstky, poskytování informačních e-mailů apod.), vystavuje novinky na webových stránkách knihovny (včetně upozornění na intranetu Mze), propagační materiály, provozuje službu „zeptejte se knihovny“.
- Knihovna pracuje s automatizovaným knihovnických systémem ALEPH.
- Databáze, které vytváří: OPAC (knihy a časopisy od roku 1993, starší fond je postupně do katalogu doplňován, prozatím je možné vyhledávat v naskenovaném jmenném katalogu), ČZPB - Články z českých časopisů – (záznamy vybraných článků z českých zemědělských a potravinářských časopisů od roku 1993 po současnost). Databáze složení potravin ČR. Česká zemědělská a potravinářská databáze (ČZPB). Ve spolupráci se zahraničním databáze: AGRIS/FAO a FSTA (Food Science and Technology Abstracts).
- Elektronické zdroje dostupné v knihovně: Web of Knowledge, Agris, Science Direct, SpringerLink, CAB Direct, elektronický přístup k plným textům vybraných odborných knih různých vydavatelů prostřednictvím platformy Knowel a Netlibrary, dále zpřístupňuje vybrané knihy vydavatelství Wiley a kolekci knih z produkce CABI. Elektronické časopisy zakoupené jednotlivě nebo v rámci konsorcií lze prohledávat z jednotného rozhraní Journal A-Z nebo v rámci Elektronické knihovny časopisů EZB.
- Další činnosti: Pravidelně se ve studovně pořádají také zajímavé výstavy a přednášky. K vrácení knih lze využít Bibliobox umístěný v přízemí Domu zemědělské osvěty. Knihovna má kvalitní a propracované webové stránky.

5.13 Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen MZ) je ústředním orgánem státní správy pro zdravotní péči, ochranu veřejného zdraví, zdravotnickou vědeckovýzkumnou činnost, poskytovatele zdravotních služeb v přímé řídicí působnosti, zacházení s návykovými látkami, přípravky, prekursory a pomocnými látkami, vyhledávání, ochranu a využívání přírodních léčivých zdrojů, přírodních léčebných lázní a zdrojů přírodních minerálních vod, léčiva a prostředky zdravotnické techniky pro prevenci, diagnostiku a léčení lidí, zdravotní pojištění a zdravotnický informační systém. Součástí MZ je Český inspektorát lázní a zřidel. Organizační součástí MZ je Inspektorát omamných a psychotropních látek (Česko, zákon, 1969).

5.13.1 Národní lékařská knihovna, oddělení Vědeckých informací při Ministerstvu zdravotnictví

Adresa: Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2

Adresa: URL:

Sigla: ABE015

Oddělení vědeckých informací při MZ je vyčleněné (detašované) pracoviště Národní lékařské knihovny (dále jen NLK), která je veřejnou specializovanou knihovnou, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví. Toto oddělení je přímo podřízeno ředitelce NLK.

Oddělení vědeckých informací (dále jen OVI) sídlí v budově Ministerstva zdravotnictví. Poskytuje knihovnické a informační služby pracovníkům MZ ČR, a to zdarma. Služby veřejnosti poskytuje pouze v případě, kdy požadavek nemůže být uspokojen jinými knihovnami.

Ve fondu OVI jsou kromě zdravotnické literatury i publikace z oblasti práva, ekonomiky, managementu, veřejné správy a Evropské unie a to české i cizojazyčné. Akvizice probíhá na základě požadavků zaměstnanců a výběru pracovníků OVI. Samotný nákup a zpracování knih pro OVI zajišťují specializovaná pracoviště NLK. Je pochopitelné, že požadavky zaměstnanců centrálního úřadu, kteří pracují na koncepcích a strategiích Ministerstva jsou odlišné od požadavků běžných návštěvníků NLK. Výpůjčky z knihovního fondu OVI mohou být pro zaměstnance ministerstva krátkodobé, standardní i dlouhodobé (2 roky + 2 x 2 roky prodloužení) a jsou stvrzeny podpisem uživatele. Nedostatkem pro pracovníky OVI je, že i když pracují pro MZ, tak nemají přístup na intranetové stránky

ministerstva, a tudíž ani přístup k telefonnímu seznamu zaměstnanců, monitoringu tisku nebo legislativní databázi ASPI a dalším aktualitám MZ. OVI má odkaz na stránkách NLK, na internetových stránkách MZ nikoliv, ale na intranetových stránkách MZ ano.

Knihovna OVI je umístěna v suterénu budovy MZ na Palackého nám. č. 4, Praha 2. Má k dispozici 3 místnosti: studovnu s příruční knihovnou, vystavenými periodiky a počítači pro uživatele, další místnost s výpůjčním protokolem, pracovními místy pro 2 knihovnice a regály s fondem a kancelář vedoucího oddělení. V budově je k dispozici ještě sklad fondu. Předchůdcem tohoto oddělení je Útvar vědeckých informací při Ministerstvu zdravotnictví ČR, administrativní knihovna zajišťující požadavky pracovníků úřadu byla v různých podobách součástí Ministerstva od jeho vzniku.

Informace získané z položených otázek:

- V oddělení Vědeckých informací pracují 3 zaměstnanci NLK. Aktuálně knihovna OVI registruje 436 uživatelů (interní uživatelé 253, externí uživatelé 183). Fond tohoto detašovaného pracoviště činí cca 40 000 knihovních jednotek, 64 titulů periodik, z toho 40 titulů jsou dary včetně zahraničních. OVI má samostatný rozpočet v rámci NLK.
- Obsahová struktura fondu: kromě zdravotnické literatury i publikace z oblasti práva, ekonomiky, managementu, veřejné správy a Evropské unie a to české i cizojazyčné.
- Knihovna poskytuje tyto služby: výpůjční, referenční, rešeršní (průběžné a adresné), MVS pro zaměstnance (735 požadavků za rok 2012), dokumentace byla v OVI ukončena v květnu 2012 (nyní jsou přírůstky katalogizovány v NLK a poté dodány na pracoviště OVI), školicí (vyhledávání ve zdrojích a legislativě, práce s katalogem), reprografické, propagační - měsíční vydávání zpravodaje s novými přírůstky, poskytování adresných informačních e-mailů. Denně jsou poskytovány aktuality ze zdravotnictví na intranetu MZ, ale pracovníci OVI k nim nemají přístup (zabezpečuje MZ).
- NLK provozuje knihovní informační systém MEDVIK – medicínskou virtuální knihovnu, která poskytuje síťové sdílení informačních zdrojů pro vědu a výzkum. Do systému jsou zapojeny tyto instituce: Národní lékařská knihovna, Oddělení vědeckých informací při MZ ČR, Krajská zdravotní a.s. (Masarykova nemocnice) v Ústí nad Labem, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Institut klinické a experimentální medicíny a Ústav hematologie a krevní transfuze.
- Databáze, které vytváří NLK: OPAC katalog Medvik, při hledání v něm lze nastavit podmínku vyhledávání pouze ve fondu OVI. Databáze Zdravotnictví byla ukončena v roce 2010, jednalo se o analytickou databázi z monitoringu médií firmy Anopress.

- Portál elektronických zdrojů NLK nabízí vyhledávání v elektronických knihách a časopisech a v plnotextových a bibliografických databázích. Přístup k licencovaným zdrojům je umožněn pouze registrovaným čtenářům NLK s platnou registrací (platí i pro zaměstnance MZ). Portál MedGate - online služba pro centrální vyhledávání v licencovaných i volných informačních zdrojích. Digitální knihovna provozovaná v systému Kramerius. Bibliographia medica Čechoslovaca (BMČ) je národní registrující bibliografie. Tezaurus Medical Subject Headings (MeSH). EZB-NLK - elektronický portál vytvářený Universitätsbibliothek Regensburg umožňuje přehledné zpřístupnění elektronických časopisů z různých oborů.

5.14 Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP) je orgánem vrchního státního dozoru ve věcech životního prostředí. MŽP je ústředním orgánem státní správy pro: ochranu přirozené akumulace vod, ochranu vodních zdrojů, pro ochranu ovzduší, ochranu přírody a krajiny, pro ochranu zemědělského půdního fondu, pro výkon státní geologické služby, ochranu horninového prostředí, včetně ochrany nerostných zdrojů a podzemních vod, pro geologické práce a pro ekologický dohled nad těžbou, pro odpadové hospodářství a pro posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí. Dále je ústředním orgánem státní správy pro myslivost, rybářství a lesní hospodářství v národních parcích. Je rovněž ústředním orgánem pro státní ekologickou politiku (Česko, zákon, 1969).

5.14.1 Odborná knihovna a Referenční informační středisko Ministerstva životního prostředí

Na základě rozhodnutí vedení MŽP byl provoz této knihovny k 31.12.2012 ukončen.

V současné době je na webových stránkách MŽP v odkazu na knihovnické a informační služby uvedena informace, že knihovna MŽP je zrušena a neposkytuje žádné služby. Fond knihovny je nedostupný a opět zpřístupněn by měl být v posledním čtvrtletí roku 2013 v knihovně České geologické služby.

Vedení ministerstva zdůvodňuje toto své rozhodnutí výrazným snížením přidělených finančních zdrojů pro svůj resort a snahou o větší úspory. Současné výdaje na knihovnu nejsou podle vedení ministerstva vynakládány efektivně, protože je málo navštěvována veřejností. Po provedené analýze dospělo vedení MŽP k rozhodnutí vytvořit centrální knihovnu resortu životního prostředí (Baroch, 2012). Podle vedení ministerstva tento krok

povede k seskupení informací a fondů na jedno místo, nově v prostorách České geologické služby. Ve stávající budově ministerstva by měly zůstat v prostorách „Infocentra MŽP“ k dispozici české i zahraniční odborné časopisy. Přístup k online zdrojům bude zaměstnancům resortu umožněn prostřednictvím Národní technické knihovny.

Je paradoxem, že byla zrušena nejmladší administrativní ministerská knihovna, která vznikla na začátku 90. let současně s nově zřízeným resortem životního prostředí a byla vzorovým pracovištěm pro poskytování knihovnických a informačních služeb, pokud jde o nabídku zdrojů i technologického vybavení. Knihovna MŽP byla vysoce ceněna zaměstnanci resortu i odbornou veřejností. V rámci svého resortu plnila funkci koordinačního a metodického pracoviště oblasti veřejných knihovnických a informačních služeb odborných knihoven, informačních středisek a archivnictví v rámci resortu.

Knihovna byla součástí oddělení Spisového a dokumentačního odboru Informatiky a provozu MŽP a před ukončením činnosti měla 5 zaměstnanců. Knihovna poskytovala veřejné knihovnické a informační služby dle zákona č. 257/2001 Sb. Své webové stránky měla knihovna na internetu i intranetu.

Počet registrovaných uživatelů v roce 2011 činil 735, návštěvníků knihovny bylo 4 800. Knihovní fond v roce 2011 byl následující: počet knihovních jednotek 37 014, počet titulů periodik 245.

Odovědi na připravené otázky byly vybrány z webových stránek Odborné knihovny a Referenčního informačního střediska MŽP:

- Obsahová struktura fondu: životní prostředí, veřejná správa a samospráva, práce s veřejností, legislativa EU, ekologie, ekonomika životního prostředí, ekologická výchova a osvěta, cestovní ruch aj. Knihovní fond tvořily monografie, periodika, videokazety a CD-ROMy, cestovní zprávy, zprávy z projektů, sborníky z konferencí a další speciální informační zdroje.
- Knihovna poskytovala služby výpůjční (prezenční i absenční), referenční, rešeršní (průběžné a adresné), bibliografické, studijně-rozborovou činnost, MVS, dokumentační, školicí (instruktáže o činnosti knihovny, vyhledávání ve zdrojích, účast na seminářích a besedách), reprografické, propagační (vydávání informačních materiálů v rámci edice EKO VIS, vydávání zpravodaje s přírůstky fondů, currentová služba s naskenovanými obsahy zahraničních časopisů, poskytování informačních e-mailů apod.)
- Knihovna provozovala vlastní automatizovaný knihovnický systém.

- Databáze, které knihovna vytvářela: OPAC katalog, RESERS (anotovaná bibliografická databáze článků z odborných zahraničních a tuzemských časopisů a sborníků s tematikou hospodaření s odpady), seznam odkazů RIS (vybrané odkazy na webové stránky se vztahem k životnímu prostředí), předpisy ES/EU (bibliografická databáze s plnými texty překladů předpisů z oblasti životního prostředí), katalog databází DATAB (referenční databáze o zpracovávaných databázích v knihovnách a informačních střediscích resortu životního prostředí), EKODISK (plnotextová databáze periodik).
- Elektronické zdroje, které knihovna zpřístupňovala: Wiley/Blackwell (konsorciální přístup k článkům z periodik vydavatelství Blackwell), ENDS Environmental Daily (denní zpravodajství o životním prostředí v Evropě), Environmental Complete (přístup k 2 200 časopisům z celého světa), Science Direct (konsorciální přístup k článkům periodik vydavatelství Elsevier), GreenFILE (databáze EBSCO Publishing), Bibliotéka – Česká zoologická bibliotéka.
- K jejím dalším činnostem patřila správa agendy resortního koordinátora pořizování a revize překladů v oblasti právních předpisů EU a agendy překladů české legislativy z oblasti životního prostředí do anglického jazyka.

6. Závěr

6.1 Zhodnocení získaných informací

Mezi administrativními knihovnami ministerstev neexistuje žádná oficiální spolupráce, či koordinace. Spolupráce je v zásadě nepřímá, pouze na základě osobních známostí nebo vytvořená podle momentální potřeby. V současné nepříznivé ekonomické situaci se musí knihovny vyrovnat s omezenými finančními prostředky. Knihovny redukuje rozsah svých služeb a snižují počet zaměstnanců, někde hrozí i zánik.

Průzkumem všech administrativních knihoven na českých ministerstvech bylo zjištěno, že na většině ministerstev jsou nějakým způsobem knihovnické či informační služby poskytovány (Příloha, graf č. 2, s. 55). Ovšem jedná se o velmi nesourodou skupinu knihoven, jak z hlediska personálního zajištění, úrovně služeb, počtu čtenářů, tak i vybavení (Příloha, graf č. 1, s. 55).

Většina těchto knihoven či informačních středisek má poměrně dlouhou tradici. Vznikly buď se založením ministerstva nebo z bývalých středisek odvětvových informačních středisek (ODIS), či knihoven bývalých resortních výzkumných ústavů.

V zásadě lze rozdělit knihovny na ministerstvech do následujících skupin:

- V případě, že je knihovna součástí ministerstva, jedná se většinou o knihovny malé, poskytující základní služby a vykonávající další úkoly pro úřad, například vedení archivu. Akvizice je podřízena požadavkům ze strany zaměstnanců. Veškeré požadavky musejí být schváleny odpovědnými nadřízenými pracovníky. Pracovníci knihoven musí pečlivě zvažovat každou akvizici, zejména kvůli omezeným finančním prostředkům, kterými knihovny disponují. Do určité míry se v těchto knihovnách objevuje podobný obsah fondu (legislativa, státní správa, EU, výpočetní technika, slovníky). Ze strany ministerstva je zajištěn přístup do legislativní databáze, většinou ASPI (Automatizovaný Systém Právních Informací). Také je k dispozici elektronický přehled denního tisku, ne všude je však přístupný všem zaměstnancům. Další povinností těchto knihoven je často zajišťování odborného a denního tisku v tištěné podobě a jeho distribuce na jednotlivé útvary ministerstva. Tyto knihovny mají minimální počet pracovníků a od toho se odvíjí i logicky omezená nabídka dalších služeb. Patří mezi ně knihovny Ministerstva dopravy, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí. Výjimkou je odborná knihovna Ministerstva financí, která vzhledem k personálnímu vybavení je schopna poskytovat pravidelné rešerše,

dokumentaci i různé školicí služby. Ta ale zároveň plní též úlohu resortní knihovny. Ministerské knihovny jsou navíc v nejistotě s každou výměnou vedení úřadu a jeho případnou reorganizací. Takto byla utlumena činnost knihovny na Ministerstvu pro místní rozvoj a knihovna Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy přešla pod správu Pedagogické knihovny. Knihovna na Ministerstvu životního prostředí byla zrušena. Jako důvod se uvádí potřebnost finančních úspor a nízký zájem o služby knihovny ze strany pracovníků ministerstev, což však nemusí být vždy opodstatněný argument. Existence knihovny bývá často oceněna až v okamžiku potřebnosti informačních zdrojů při vlastní práci ministerstva.

- Ústřední resortní knihovny nebo specializované knihovny, které jsou již dlouhodobě zavedeny a poskytují veřejné knihovnické služby, a které mají širokou škálu služeb. Pracovníkům ministerstva vycházejí vstříc například bezplatnými službami, absenčním zapůjčováním některých jinak pouze prezenčních titulů či snahou pravidelně osobně doručovat objednané tituly přímo na úřad. Nabízejí také dostatek informací a dalších odkazů na svých webových stránkách. Takovými knihovnami jsou např. Knihovna Vojenského historického ústavu, knihovna Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, Pedagogická knihovna J. A. Komenského, Zemědělská a potravinářská knihovna či Národní lékařská knihovna. Nevýhodou pro zaměstnance ministerstev je určitá časová prodleva, která vzniká při získávání odborných informací. Zkušenost je i taková, že někdy mají pracovníci ministerstev problém s osobní návštěvou knihovny v pracovní době. Proto lze ocenit existenci poboček těchto velkých resortních knihoven, jako tomu je v případě Ministerstva zdravotnictví či Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.
- Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo kultury aktuálně svoji administrativní knihovnu nemají a jejich pracovníci jsou odkázáni pouze na specializované knihovny v působnosti jim podřízených resortních organizací.

6.2 Náměty pro zefektivnění činnosti

V České republice není zorganizovaná profesní spolupráce knihoven úřadů, tak jako tomu je v západních zemích. Mezinárodní organizace IFLA se zabývá i standardizací služeb těchto knihoven (IFLA, [2013]).

Navrhovala bych pravidelné setkávání knihovníků ústředních orgánů, na kterém by si mohli knihovníci vyslechnout prezentace jednotlivých administrativních knihoven, resp.

prezentace uspořádané např. SKIPem nebo SDRukem s cílem zkvalitnění služeb, praktické rady k akvizici, MVS, licenční politice a pod. Ideální by bylo, kdyby byla organizací takové akce pověřena některá z významných administrativních knihoven.

Dalším užitečným nástrojem by bylo vytvoření virtuálního souborného katalogu např. s využitím komunikačního protokolu pro vyhledávání a přejímání dat Z39.50 nebo protokolu pro metadatové vyhledávání OAI-PMH (Open Archive Initiative – Protocol for Metadata Harvesting), tak aby knihovny mohly lépe sdílet své fondy, protože se jejich zájmy v mnohém shodují. Také by byla účelná kooperace článkové dokumentace odborné literatury a její vzájemné sdílení, a to z oblasti legislativy, státní správy, ekonomie, politiky EU apod. K tomu účelu by se dalo využít kooperačního systému ANL+, a tak vynaloženou práci co nejvíce zpřístupnit všem zájemcům z řad zaměstnanců ministerstev i široké veřejnosti. To by byl nejlepší příspěvek k zlepšení komunikace státní správy se širokou veřejností.

7. Seznam zkratek

ASPI	Automatizovaný systém právních informací
ČSR	Československá republika
EU	European Union
FAO	Food and Agriculture Organization
FSTA	Food Science and Technology Abstracts
IFLA	International Federation of Library Associations and Institutions
IKSP	Institut pro kriminologii a sociální prevenci
ISBN	International Standard Book Numer
ISSN	International Standard Serial Numer
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠP	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MVS	Meziknihovní výpůjční služba
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
Mze	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NLK	Národní lékařská knihovna
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development
OPAC	Online Public Access Katalog
OSN	Organizace spojených národů (anglicky UN United Nations)
TDKIV	Česká Terminologická databáze knihovnictví a informační vědy
ÚTKD	Ústřední technická knihovna dopravy

ÚVTEI	Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
VHÚ	Vojenský historický ústav
VTEI	Vědecké, technické a ekonomické informace
VÚPSV	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí
ZPK	Zemědělská a potravinářská knihovna

8. Použité zdroje

BAROCH, Pavel, 2012. Chalupa ruší odbornou knihovnu, podřízení protestují. In: *Aktuálně.cz* [online]. 2012.11.13:14:01 SEČ [cit. 2013-03-19]. Dostupný z: <http://aktualne.centrum.cz/domaci/zivot-v-cesku/clanek.phtml?id=761871>.

BOLT, Nancy, Suzanne BURGE, 2008. Guidelines for Libraries of Government Departments. Hague: IFLA Headquarters. IFLA Professional Reports, 106. ISBN 978-90-77897-26-3. Dostupný z: <http://www.ifla.org/publications/guidelines-for-libraries-of-government-departments>.

BRADÁČ, Ludvík et al., 1925. *Československé knihovnictví*. Vyd. 1. Praha: Československý Kompas.

CEJPEK, Jiří et al., 2002. *Dějiny knihoven a knihovnictví*. 2., doplněné vyd. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0323-3.

ČERVENÁ, Jitka, 2011. *Zpráva z odborné praxe: odborná knihovna Ministerstva pro místní rozvoj*. Praha: [s.n.].

ČESKO. 1919. Zákon č. 430 ze dne 22. července 1919 o obecních knihovnách (knihovnický zákon). In: *Sbírka zákonů a nařízení státu československého*. Částka 88, s. 572-573.

ČESKO. 1959. Zákon č. 53 ze dne 9. července 1959 o jednotné soustavě knihoven (knihovnický zákon). In: *Sbírka zákonů Republiky československé*. Částka 22, s. 170-174. Dostupný z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=53/1959&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy.

ČESKO. 1969. Zákon č. 2 ze dne 8. ledna 1969 o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky. In: *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. Částka 1, s. 16-19. Dostupný z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2/1969&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy.

ČESKO. 2000. Zákon č. 219 ze dne 27. července 2000 o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 65, s. 3129-3146. ISSN 1211-1244. Dostupný z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=219/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy.

ČESKO. 2001. Zákon č. 257 ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 98, s. 5683-5688. ISSN 1211-1244. Dostupný z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=257/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy.

ČESKO. MINISTERSTVO FINANČÍ, ©2005-2013. *O knihovně* [online]. [Praha]: Ministerstvo financí [cit. 2013-05-16]. Dostupný z: <http://knihovna.mfcr.cz/oknihovne.php>.

- ČESKO. MINISTERSTVO DOPRAVY, ©2006. *Ministerstvo dopravy* [online]. Praha: Ministerstvo dopravy [cit. 2013-07-22]. Dostupné z: <http://www.mdcz.cz/cs/default.htm>.
- ČESKO. MINISTERSTVO KULTURY, ©2007-2010. *Ministerstvo kultury* [online]. Praha: Ministerstvo kultury [cit. 2013-07-22]. Dostupný z: <http://www.mkcr.cz/ministerstvo/default.htm>.
- ČESKO. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, [2013-]. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2013-07-10]. Dostupný z: <http://www.mmr.cz/cs/Uvodni-strana>.
- ČESKO. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, ©2005. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu [cit. 2013-07-22]. Dostupný z: <http://www.mpo.cz/>.
- ČESKO. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI [2006-]. *Justice.cz: oficiální server českého soudnictví* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti [cit. 2013-06-22]. Dostupný z: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33>.
- ČESKO. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI, 2008. *Knihovní řád knihovny Ministerstva spravedlnosti ČR*. Praha: Ministerstvo spravedlnosti.
- ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ©2013. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. Praha, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [cit. 2013-07-22]. Dostupný z: <http://www.msmt.cz/>.
- ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA, ©2010a. *Odbor Legislativy a koordinace předpisů* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra [cit.2013-05-20]. Dostupný z: <http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-legislativy-a-koordinace-predpisu.aspx>.
- ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA, ©2010b. *Odbor Archivní správy a spisové služby* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, [cit.2013-05-20]. Dostupný z: <http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-archivni-spravy-a-spisove-sluzby.aspx>.
- ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ, [2010-]. *Vědecká knihovna* [online]. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí [cit. 2013-06-22]. Dostupný z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/vedecka_knihovna/index.html.
- ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2012. *Knihovna MŽP je zrušena* [online]. In: *Ministerstvo životního prostředí*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, [cit. 2013-07-15]. Dostupný z: <http://www.mzp.cz/C125717D00521D29.nsf/index.html>.
- ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2008-2012. *Odborná knihovna a RIS MŽP* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2013-03-19]. Dostupný z: [http://www.mzp.cz/ris/web-pub-odbkn.nsf/\\$pid/MZPJFKZS768](http://www.mzp.cz/ris/web-pub-odbkn.nsf/$pid/MZPJFKZS768).
- DOMBROVSKÁ, Michaela, Petr OČKO a Linda SKOLKOVÁ, 2008. *Informační centrum vlády: koncepce*. Praha: Informační centrum vlády. Verze 3.0.

FRČEK, Jan, Bohuslav KOUTNÍK, 1940. *Knihovny administrativní*. Praha: Ústřední spolek českých knihovníků. Knihovna Časopisu českých knihovníků; sv. 22.

INTERNATIONAL FEDERATION OF LIBRARY ASSOCIATIONS AND INSTITUTIONS, [2013]. *IFLA: Government Libraries Section* [online]. Updated February 13, 2013 [cit. 2013-07-17]. Dostupné z: <http://www.ifla.org/government-libraries>.

INSTITUT PRO KRIMINOLOGII SOCIÁLNÍ PREVENCI. Knihovna, [2011-]. Knihovna IKSP. In: *Institut pro kriminologii a sociální prevenci* [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci [cit. 2013-07-22]. Dostupný z: <http://www.ok.cz/iksp/knihovna.html>.

IKAROS, ©1997-2011. *Ikaros: elektronický časopis o informační společnosti* [online]. [Praha]: Ikaros [cit. 2013-5-10]. ISBN 1212-5075 (online). Dostupný z: <http://www.ikaros.cz>. 12x ročně.

JEŽKOVÁ, M., [2012]. *Historie Knihovny MZV*. [Praha]: Ministerstvo zahraničních věcí.

KATUŠČÁK, Dušan, Marta MATTHAEIDESOVÁ a Marta NOVÁKOVÁ, 1998. *Informačná výchova: terminologický a výkladový slovník: odbor knižničná a informačná veda*. 1. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. Edícia terminologických a výkladových slovníkov, Zv. 6. ISBN 80-08-02818-1.

KOŠKOVÁ, Alice, 2010. *Národní pedagogická knihovna Komenského oslavila 90 let. Čtenář: měsíčník pro knihovny* [online]. Roč. 62, č. 1 [cit. 2013-05-20]. ISSN 1805-4064. Dostupný z: <http://ctenar.svkk1.cz/clanky/2010-roc-62/01-2010/narodni-pedagogicka-knihovna-komenskeho-oslavila-90-let-66-565.htm>.

KOUBOVÁ, Blanka, 2011. *Právní úprava veřejného knihovnictví*. Praha: Filozofická fakulta UK, Ústav informačních studií a knihovnictví. Verze 1.0. Učební text.

KVÍTEK Martin, 2006. *Zemědělská a potravinářská knihovna a její úloha v proměnách času*. In: M. KVÍTEK, sest. *Dům zemědělské osvěty: sborník příspěvků k 80. výročí otevření Domu zemědělské osvěty*. Praha: ÚZPI, s. 15-24. ISBN 80-7271-179-2.

MIŠŮR, Peter, Zdeněk SVOBODA, 2007. *Instituce státní moci v ČR: úplný přehled s internetovými odkazy*. Praha: Linde. ISBN 978-80-86131-74-0.

NÁRODNÍ ARCHIV, [2000-]. *O knihovně* [online]. Praha: Národní archiv [cit. 2013-05-11]. Dostupný z: <http://www.nacr.cz/D-knih/pruv.aspx>.

NÁRODNÍ LÉKAŘSKÁ KNIHOVNA (Praha, Česko), [2000-]. *Oddělení vědeckých informací při MZ ČR* [online]. Praha: Národní lékařská knihovna [cit. 2013-05-20]. Dostupný z: <http://www.nlk.cz/ovi>.

NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR, c2004-2013. *Oborová brána Knihovnictví a informační věda (KIV)* [online databáze]. Praha: Národní knihovna ČR a Ústav výpočetní techniky Univerzity Karlovy v Praze [cit. 2013-05-10]. Dostupný z: <http://kiv.jib.cz>.

NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR, 2009-. *Adresář knihoven a informačních institucí v ČR* [online databáze]. Praha: Národní knihovna České republiky [cit. 2013-05-26]. Dostupný z: http://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=adr.

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ MUZEUM A PEDAGOGICKÁ KNIHOVNA J. A. KOMENSKÉHO (Praha, Česko), ©2011-2012. Pedagogická knihovna J. A. Komenského. In: *Národní pedagogické muzeum a Knihovna J. A. Komenského* [online]. Praha: Národní pedagogické muzeum a Knihovna J. A. Komenského [cit. 2013-07-22]. Dostupný z: <http://npmk.cz/knihovna>.

NOVÁČEK, Libor, 2006. Exkurze v ústřední vědecké knihovně Ministerstva zahraničních věcí České republiky. *Ikaros* [online]. Roč. 10, č. 4 [cit. 2013-05-10]. URN-NBN:cz-ik003299. ISSN 1212-5075. Dostupný z: <http://www.ikaros.cz/node/3299>.

SLEZÁKOVÁ, Helena, 2009. Návštěva knihovny Ministerstva financí. *Ikaros* [online]. Roč. 13, č. 8 [cit. 2013-05-10]. URN-NBN:cz-ik005636. ISSN 1212-5075. Dostupný z: <http://www.ikaros.cz/node/5636>.

SODOMKOVÁ, Jana, 2003-. Administrativní knihovna. In: *KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)* [online databáze]. Praha: Národní knihovna ČR [cit. 2013-05-03]. Dostupný z: http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000001968&local_base=KTD.

SURYNEK, Alois, Růžena KOMÁRKOVÁ a Eva KAŠPAROVÁ, 2001. *Základy sociologického výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Management Press. ISBN 80-7261-038-4.

ÚSTŘEDNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA DOPRAVY, [2013]. *Ústřední technická knihovna dopravy* [online]. Praha: Ústřední technická knihovna dopravy [cit. 2013-05-21]. Dostupný z: <http://odis.cd.cz/default.asp>.

VÍTKOVÁ, Hana, 1983. *Organizácia vedeckých, technických a ekonomických informácií: učebný text pre dvojročné nadstavbové štúdium 72-50-6 Vedecké a technické informácie*. I. 3. vyd. Bratislava: SITK.

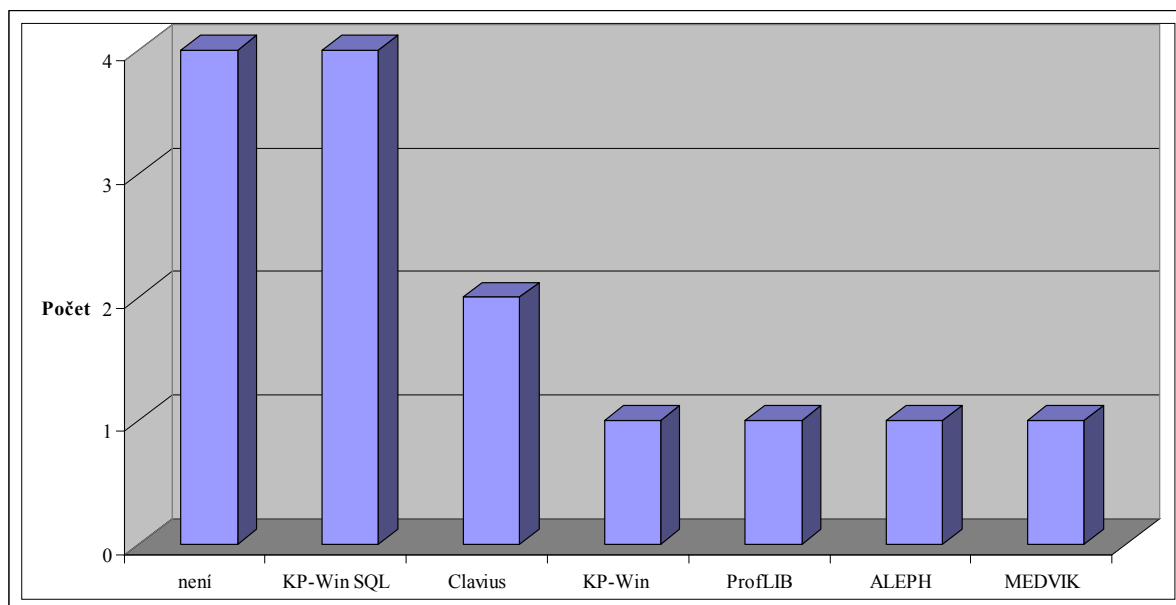
VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV. Knihovna, ©2012. Knihovna Vojenského historického ústavu Praha. In: *Vojenský historický ústav* [online]. Praha: Vojenský historický ústav [cit. 2013-07-22]. Dostupný z: <http://www.vhu.cz/knihovna/>.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, [2007-]. *Oddělení knihovnicko-informačních služeb* [online]. Praha, Výzkumný ústav práce a sociálních věcí [cit. 2013-07-22]. Dostupný z: http://www.vupsv.cz/index.php?p=organization_units&site=default&id=108.

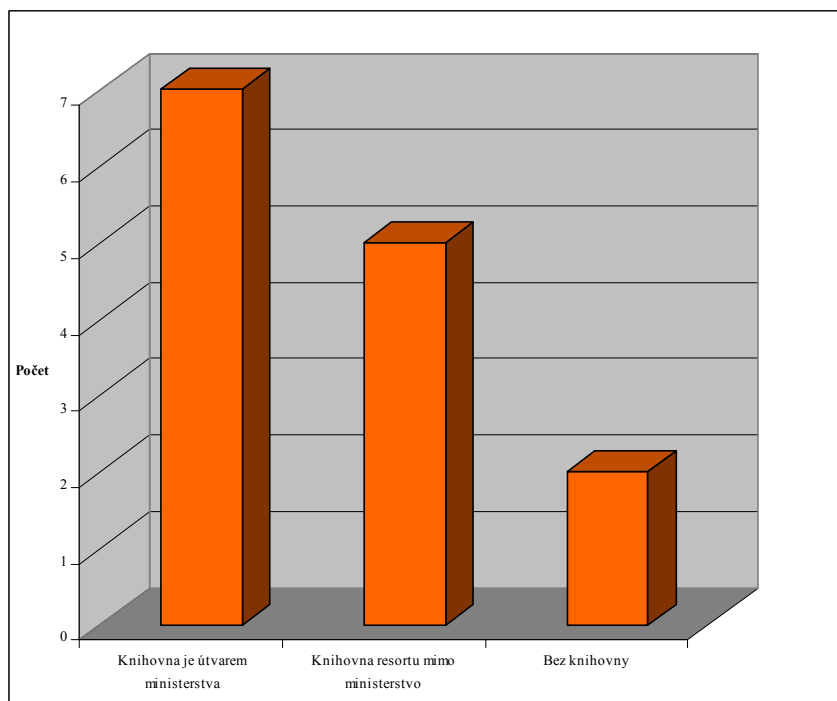
ZAHÁLKOVÁ, Božena, Zuzana JEŽKOVÁ, 1987. *Příručka pro administrativní knihovny: (určeno pro malé knihovny sítě)*. Praha: Státní knihovna ČSR.

ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ KNIHOVNA (Praha, Česko), ©2012. *Zemědělská a potravinářská knihovna* [online]. Praha: Zemědělská a potravinářská knihovna [cit. 2013-06-22]. Dostupný z: <http://www.nzpk.cz/>.

9. Příloha

Graf č. 1 Typy automatizovaných knihovních systémů v administrativních knihovnách ministerstev

Graf č. 2 Administrativní knihovny ministerstev podle organizačního začlenění